

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

III) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 5.

ÅREN

1876—1880.

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under den tidrymd, som denna berättelse omfattar, har Kronobergs län i afseende å sina yttre gränser och sitt deraf beroende område icke undergått någon förändring. Länet innehåller alltså, på sätt i senast afgifna femårsberättelsen omförmäles, en ytvidd af 87·08 svenska kvadratmil, deraf större och mindre insjöar 8·83, sank mark 11·26 och fast mark 66·99 kvadratmil.

I länet finnes endast *en stad*, Vexjö, med egen jurisdiktion och belägen i länets medelpunkt vid Vexjösjön, äfvensom endast *en* i Ljungby socken inom Sunnerbo härad belägen *köping*, Ljungby, hvilken genom Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

I afseende å *rättsskipningen* är länet indeladt i 3 domsagor, nemligen: *Östra Värends*, innefattande 2 härad, Konga och Uppvidinge, och lika många tingslag; *Vestra Värends*, bestående af 3 härad, Allbo, Kinnevalds och Norrvidinge, och 3 tingslag; samt *Sunnerbo*, innefattande endast detta härad och tingslag.

I *kyrkligt* hänseende hörer länet under Vexjö stift och omfattade vid 1880 års slut 47 pastorat, af hvilka Allmundsryds och Vederslöfs tillkommit under år 1876 samt Traherys och

Tingsås under 1879. Utom Vexjö stadsförsamling samt delar af Femsjö och Vissefjerda socknar förefinnas 84 landtsocknar; och hafva Hemmesjö och Tegnaby, Nottbäck och Granhult, Vederslöf och Dänningelanda samt Vexjö lands- och stadsförsamlingar gemensamma kyrkor.

I *administrativt* hänseende är länet indeladt i 5 fögderier, af hvilka 1 innefattar Kinnevalds och Norrvidinge härad och de öfriga 4 hvar för sig motsvara 1 härad. Dessa 5 fögderier äro delade i 17 länsmansdistrikt, hvaraf 5 finnas inom Sunnerbo fögderi och 3 i hvartera af de öfriga. Länsmansdistrikten äro vidare delade i fjerdingmansdistrikt. Länet utgör, jemte Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län, det *södra bergmästaredistriktet*.

Med hänseende till *skogsvärden* är länet indeladt i 2 revir, Värends och Sunnerbo, innefattande det förra Konga, Uppvidinge, Kinnevalds och Norrvidinge samt det senare Allbo och Sunnerbo härad.

För *allmänna helsevården* finnas, utom det allmänna hospitalet nära Vexjö, 2 länslasarett, det ena i Ljungby köping för Sunnerbo härad och det andra i Vexjö för återstående delen

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-14.
1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.....	1
2. Invånare.....	2
3. Näringar.....	4
4. Kommunikationsanstalter och varubyten.....	7
5. Kameralförhållanden.....	9
6. Politi.....	13
Tabellbilagor	15-21.
Tab. N:o 1. Folkmängden i Kronobergs län åren 1876-1880.....	15
Tab. N:o 2. Allmänna vägar och skjutsning i Kronobergs län åren 1876-1880.....	16
Tab. N:o 3. Hemman och jordlägenheter samt stadsjordar m. m. i Kronobergs län år 1880.....	17
Tab. N:o 4. Brandförsäkrings-inrättningarnes verksamhet i Kronobergs län åren 1876-1880.....	18
Tab. N:o 5. Fromma stiftelser, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjukkassor och dermed jämförliga inrättningar i Kronobergs län år 1880.....	19

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

III) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 5.

ÅREN

1876—1880.

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under den tidrymd, som denna berättelse omfattar, har Kronobergs län i afseende å sina yttre gränser och sitt deraf beroende område icke undergått någon förändring. Länet innehåller alltså, på sätt i senast afgifna femårsberättelsen omförmäles, en ytvidd af 87·08 svenska kvadratmil, deraf större och mindre insjöar 8·83, sank mark 11·26 och fast mark 66·99 kvadratmil.

I länet finnes endast *en stad*, Vexjö, med egen jurisdiktion och belägen i länets medelpunkt vid Vexjösjön, äfvensom endast *en* i Ljungby socken inom Sunnerbo härad belägen *köping*, Ljungby, hvilken genom Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

I afseende å *rättsskipningen* är länet indeladt i 3 domsagor, nemligen: *Östra Värends*, innefattande 2 härad, Konga och Uppvidinge, och lika många tingslag; *Vestra Värends*, bestående af 3 härad, Allbo, Kinnevalds och Norrvidinge, och 3 tingslag; samt *Sunnerbo*, innefattande endast detta härad och tingslag.

I *kyrkligt* hänseende hörer länet under Vexjö stift och omfattade vid 1880 års slut 47 pastorat, af hvilka Allmundsryds och Vederslöfs tillkommit under år 1876 samt Traherys och

Tingsås under 1879. Utom Vexjö stadsförsamling samt delar af Femsjö och Vissefjerda socknar förefinnas 84 landtsocknar; och hafva Hemmesjö och Tegnaby, Nottebäck och Granhult, Vederslöf och Dänningelanda samt Vexjö lands- och stadsförsamlingar gemensamma kyrkor.

I *administrativt* hänseende är länet indeladt i 5 fögderier, af hvilka 1 innefattar Kinnevalds och Norrvidinge härad och de öfriga 4 hvar för sig motsvara 1 härad. Dessa 5 fögderier äro delade i 17 länsmansdistrikt, hvaraf 5 finnas inom Sunnerbo fögderi och 3 i hvartera af de öfriga. Länsmansdistrikten äro vidare delade i fjerdingmansdistrikt. Länet utgör, jemte Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län, det *södra bergmästaredistriktet*.

Med hänseende till *skogsvärden* är länet indeladt i 2 revir, Värends och Sunnerbo, innefattande det förra Konga, Uppvidinge, Kinnevalds och Norrvidinge samt det senare Allbo och Sunnerbo härad.

För *allmänna helsorården* finnas, utom det allmänna hospitalet nära Vexjö, 2 länslasarett, det ena i Ljungby köping för Sunnerbo härad och det andra i Vexjö för återstående delen

af länet. För öfrigt är länet indeladt i 4 provinsialläkaredistrikt, nemligen Vexjö, Ekeberga, Tingsås och Sunnerbo.

Af de inom länet förlagda trupper tillhör hela Kronobergs regemente med 1,100 rotar *första militärdistriktet*, hvaremot 352 rotar af Kalmar regemente, 112 nummer af Smålands husarregemente och 101 nummer af Smålands grenadierbataljon tillhöra det *andra militärdistriktet*.

Uti länets sockenindelning kvarstå fortfarande följande *oregelbundenheter*:

1:o. *Åreda by*, 1½ mantal, lydande i borgerligt afseende under Dädesjö socken af Uppvidinge härad, tillhör i kyrkligt hänseende Gårdsby i Norrvinge härad;

2:o. *Hemmanet Hyttinge*, ¼ mantal, i borgerligt afseende tillhörande Virestads socken af Allbo härad, räknas i kyrkligt hänseende till Stenbrohults socken af samma härad;

3:o. *Hemmanet Kateboda*, 1 mantal, hör i borgerligt afseende till Stenbrohults men i kyrkligt till Virestads socken i Allbo härad;

4:o. *Hemmanet Sännö*, ⅜ mantal, tillhör i borgerligt hänseende Lidhults socken i Sunnerbo härad men i kyrkligt Femsjö socken af Vestra härad i Jönköpings län;

5:o. *Vexjö socken* är i kyrkligt afseende förenad med Vexjö stad, men i borgerligt delad emellan Konga och Kinnevalds härad;

6:o. *Skatelöfs socken* utgör ett helt i kyrkligt afseende, men är i borgerligt delad mellan Kinnevalds och Allbo härad;

7:o. *Aneboda socken* utgör likaledes ett helt i kyrkligt afseende, men är i borgerligt delad mellan Allbo och Norrvinge härad; och

8:o. *Vissefferda* är ett helt i kyrkligt hänseende, men i borgerligt delad mellan Konga härad samt Södra Möre härad i Kalmar län.

I afseende å länets *allmänna naturbeskaffenhet* torde få åberopas den omständliga redogörelse därför, som är meddelad i den underdåniga berättelsen för åren 1871—1875.

2. Invånare.

Vid 1875 års slut uppgick, enligt mantalslängderna, *invånarnes antal* till 164,564 personer. Under de derefter följande fem åren har detta antal ökats, år 1876 med 1,374, 1877 med 846, 1878 med 1,655, 1879 med 1,547 och 1880 med 271 personer, så att folkmängden vid periodens slut, enligt hvad bifogade **tabell N:o 1** utvisar, uppgick till 170,257 personer. Af tillökningen i invånarnes antal, som således utgjorde 5,693 personer, belöpa sig 787 på Vexjö stad och 4,906 på landsbygden.

Medeltalet invånare på kvadratmilen inom hela länet utgjordes år 1875 af 2,120 och år 1880 af 2,176, deraf inom Konga härad 2,621, inom Uppvidinge 1,306, inom Allbo 2,500,

inom Kinnevalds 3,168, inom Norrvinge 2,172 och inom Sunnerbo 1,948; varande vid denna beräkning ytvidden minskad med den del deraf, som upptages af sjöar. Skilnaden mellan den kyrkoskrifna och mantalskrifna folkmängden föranledes hufvudsakligast af utflyttningar till utlandet utan anmälan derom hos någon myndighet samt det alltmera tilltagande oskicket, att personer uttaga flyttningsbetyg, men icke låta sig i annan församling inskrifvas.

I afseende å *in- och utflyttade* personer åberopas nedanstående sammandrag öfver uppgifter, som derom erhållits från pastorsembetena i länet.

In- och utflyttade till och från Kronobergs län åren 1876—1880.

	1876.			1877.			1878.			1879.			1880.			Under hela qvinnenniet.		
	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.
Inflyttade från andra län inom riket	922	974	1,896	793	913	1,706	974	1,001	1,975	946	970	1,916	938	1,038	1,976	4,573	4,896	9,469
Inflyttade från främmande europeiska länder	91	65	156	87	72	159	84	59	143	65	47	112	46	43	89	373	286	659
Inflyttade från Amerika	20	10	30	38	9	47	12	1	13	10	2	12	14	6	20	94	28	122
Summa	1,033	1,049	2,082	918	994	1,912	1,070	1,061	2,131	1,021	1,019	2,040	998	1,087	2,085	5,040	5,210	10,250
Utflyttade till andra län inom riket	1,166	1,206	2,372	1,194	1,240	2,434	1,190	1,200	2,390	1,318	1,324	2,642	1,363	1,299	2,662	6,231	6,269	12,500
Utflyttade till främmande europeiska länder	126	193	319	96	143	239	86	132	218	91	161	252	95	194	289	494	823	1,317
Utflyttade till Amerika	148	138	286	87	103	190	157	161	318	433	369	802	1,173	845	2,018	1,998	1,616	3,614
Utflyttade till Australien ...	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	2	—	2
Summa	1,440	1,537	2,977	1,377	1,486	2,863	1,434	1,493	2,927	1,842	1,854	3,696	2,632	2,338	4,970	8,725	8,708	17,433

Såsom af förestående sammandrag närmare inhemtas, har *utflyttningen till främmande länder* från och med år 1879 varit i ett starkt tilltagande. Orsakerna härtill äro i de flesta fall att söka i den mindre bemedlade men arbetsföra befolkningens helt naturliga åtrå efter en mera berglig och oberoende ställning än som af personer, hörande till arbetsklassen, här i landet gemenligen förvärfvas, dels ock hufvudsakligast i de synnerligen lockande förespeglingar, hvarmed de så bevakande intalas ej mindre af de många emigrantvärfvare, som amerikanska och svenska agenter utsända på landsbygden, än äfven af redan utflyttade anhörige och vänner; och krönas dessa intalanden desto lättare med framgång, som de utflyttande sjelfve mången gång kunna med skäl anse sig föga äfventyra att i ekonomiskt afseende komma i sämre ställning än den, hvori de redan befinna sig.

Mera betänkelig än utflyttningarne till Amerika är dock den i såväl sedligt som ekonomiskt afseende förderliga utvandring, som af arbetsfolk, särdeles kvinnor, för erhållande af arbetsförtjenst, årligen göres till Danmark och Tyskland. De uppgifter, som härom erhållits från länets presterskap, gifva vid handen, att af de under ifrågakvarande femårsperiod sålunda utvandrade 1,272 kvinnor endast 455 återkommit och att af dessa ej mindre än 56 genast efter hemkomsten fallit fattigvården till last samt 142 varit antingen sinnessjuka, i hafvande tillstånd, åtföljda af oäkta barn, dömda för groft brott eller beryktade för osedlig lefnad. De arbetsaftal, som ingås med de agenter, hvilka anvärfva tjänstfolk till Danmark och Tyskland, afse vanligast endast sommarmånaderna; och arbetarne sjelfve hafva, åtminstone i de flesta fall, vid utvandringen ej för afsigt att någon längre tid blifva borta från hemorten. Det är därför ganska anmärkningsvärdt, att så stor del af de utvandrade ej återkommit; och med hänseende till den stora procent förolyckade bland de hemkomne samt ej sällan förekommande förfrågningar från danska och tyska myndigheter angående för barnamord och andra brott häktade svenska arbetare, är det tyvärr att förmoda, att mången af dem, som ej återvänt till hemorten, råkat i stort elände. För öfrigt har genom de utvandrades anhöriga förts klagan deröfver, att de vid arbetsaftalets uppgörande gifna löften angående tjänsternas beskaffenhet och löneförmåner ofta lemnats uppfyllda. Att stäfja dessa på det fria aftalet grundade utvandringar har, oaktadt både enskilda och offentliga varningar, hittills icke lyckats; och det vore därför önskligt, om de sålunda utvandrande genom i sådant syfte utfärdadt stadgande kunde beredas någon säkerhet för uppfyllande å arbetsgifvarens sida af de utlovade förmånerna.

Några till bildande af särskilda församlingar ledande *skismatiska rörelser* hafva icke under ifrågakvarande period förekommit. En varmare religiositet synes emellertid hafva gjort sig gällande, och inom såväl Vexjö stad som kommuner å landet finnas genom enskilda personers sammanskott uppförda så kallade missionshus, hvarest såväl å helgdagar å tid, då allmän gudstjenst ej hålles, som äfven å söcknedagar sammankomster ega rum för åhörande af bibelförklaringar och religiösa föredrag.

Hvad den *allmänna ekonomiska ställningen* angår, kan den ej anses vara under ifrågakvarande period förbättrad utan snarare något försämrad, ehuru jemförelsevis god penningtillgång

icke saknats samt icke obetydlig kapitalbildning tillkommit genom insättningar dels i länets sparbank i Vexjö och dels i de 15 sockensparbanker, som äro inrättade å landet. I sistnämnda afseende torde dock böra bemärkas, att sparbankerna till förvaltning emottaga icke allenast de mindre bemedlades besparingar utan äfven ganska betydliga belopp af kapitalisters medel och sålunda i viss mån idka vanlig bankrörelse, äfvensom att, då i följd häraf en stor del af de i sparbankerna insatta medlen utgöras af sådana penningebelopp, som förut varit utlånade man och man emellan, sparbankernas ökade behållningar icke i sin helhet äro att betrakta såsom nya kapitalbildningar. Befolkningen har af gammalt varit van att skuldsätta sig, och hemmansegarne uttaga fortfarande lån från den inom länet befintliga hypoteksföreningen, så att numera de hemman torde vara få, som ej äro graverade med intecknad skuld och till större delen med belopp utöfver hemmanets halfva taxeringsvärde. Skuldsättningen kan emellertid ej anses i allmänhet vara större än att den kan af allmogen bäras och att likviderna man och man emellan i goda år kunna försiggå utan synnerligt anlåtande af exekutiv myndighet; men den är dock af den betydelse, att inträffande dålig skörd eller mindre god tillgång på penningar medför obestånd för mången, äfven bland hemmansegarne.

Beträffande de under ifrågakvarande period hos Konungens Befallningshafvande handlagda *skuldforbringningsmål* samt de inom länet förrättade *exekutiva auktioner å fast egendom* återopas nedanstående tabellariska öfversigt:

	Antal skuldforbringningsmål, som under året varit anhängiggjorda.	Antal personer, som under året ålagts betalningsskyldighet.	Sammanräknadt kapitalbelopp, för hvilket betalningsskyldighet ålagts.	Antal exekutiva auktioner å fast egendom.
År 1876.....	1,594	740	223,440	4
» 1877.....	2,226	1,074	273,520	9
» 1878.....	4,118	2,280	655,395	18
» 1879.....	3,068	1,396	364,190	31
» 1880.....	4,452	1,439	382,439	18
Medeltal under femårsperioden 1876—1880	3,092	1,386	379,797	16
Medeltal under femårsperioden 1871—1875	1,217	695	117,225	8's

Den ekonomiska ställningen har dock ej varit så betydligt försämrad, som denna öfversigt i och för sig synes antyda, enär lagsökningarnes stora antal under åren 1878—1880 till en betydlig del tillkommit derigenom, att de många affärsmän, som hade fordringar för utborgade varor men fruktade, att den nya utsökningslagen, som från och med år 1879 trädde i tillämpning, komme att försvåra sådana fordringars utfående å exekutiv väg, skyndade att under år 1878 utsöka dessa fordringar, som till stor del uppgjordes med skuldebref och accepterade räkningar, för hvilka under följande åren skedde lagsökningar, afseende således ursprungligen samma fordringar, för hvilka lagsökning under föregående år varit anhängiggjord.

Läsningen af *tidningar* och deraf följande prenumeration har, enligt poststationernas derom meddelade uppgifter, under

ifrågavarande period icke varit i någon afsevärd mån skiljaktig från förhållandet under den näst föregående, hvaremot *sockenbibliotekens* antal något ökats.

Till belysning af det allmänna sedlighetstillståndet torde äfven tjena nedanstående uppgifter dels om antalet af personer, som häktats för mord, dråp eller rån, för stöld eller snatteri, för våld mot person, för mindre förbrytelser eller böters afsittande och för betleri eller försvarslöshet, dels om särskilda kategorier af dem, som häktats för brott mot eganderätten, och dels om antalet af dem, som för betleri eller försvarslöshet ådömts allmänt arbete.

Uppgift å antal personer, häktade för:

	Mord, dråp, eller rån.	Stöld eller snatteri.	För-falsknings-brott.	Våld emot person.	Mindre förbrytelser och böters afsittande.	Lösdrifveri.	Summa.
År 1876.....	4	21	1	8	66	38	138
» 1877.....	3	4	2	12	68	34	123
» 1878.....	—	27	5	9	78	38	157
» 1879.....	5	37	2	7	103	63	217
» 1880.....	5	26	7	6	142	72	258
Summa för alla åren	17	115	17	42	457	245	893
Årligt medeltal	3·4	23	3·4	8·4	91·4	49	178·6
Detta medeltal utgjorde åren 1871—1875..	6·4	32	1·6	8·6	101·2	20·4	170·2

Antal häktade. Jordbruk och boskapsskötsel.

Uppgift å antal personer, häktade för brott emot eganderätten.

	För stöld med eller utan inbrott.				För snatteri.	För inbrott utan tillgrepp.	Summa.
	Första resan.	Andra resan.	Tredje resan.	Fjerde resan eller oftare.			
År 1876	7	4	4	5	1	—	21
» 1877	3	1	—	—	—	—	4
» 1878	14	4	3	4	2	—	27
» 1879	28	2	5	1	1	—	37
» 1880	18	2	1	3	2	—	26
Summa för alla åren	70	13	13	13	6	—	115
Årligt medeltal	14	2·6	2·6	2·6	1·2	—	23
Detta medeltal utgjorde åren 1871—1875.....	14·8	7·6	6	2·8	0·8	—	32

Uppgift å antal personer, som för betleri eller försvarslöshet ådömts allmänt arbete.

	Män.	Qvinnor.	Summa personer.
År 1876	12	1	13
» 1877	10	1	11
» 1878	13	1	14
» 1879	17	1	18
» 1880	14	2	16
Summa för alla åren	66	6	72
Årligt medeltal	13·2	1·2	14·4
Detta medeltal utgjorde åren 1871—1875.....	7·4	1	8·4

I öfrigt återopas hvad i senaste femårsberättelsen finnes anmärkt i afseende å befolkningens lynne och lefnadsätt, dess religiösa och sedliga lif samt dess intellektuella och fysiska utveckling.

3. Näringar.

A) **Jordbruk och boskapsskötsel.** Härom hafva årligen af länets hushållningssällskap afgifvits föreskrifne uppgifter, som blifvit insamlade med synnerlig noggrannhet och omständlighet, så att föga kan vara att tillägga. Brukningssättet är i allmänhet taget detsamma som tillförne, ehuru ostridigt är, att numera icke så få jordbrukare använda tjenligare arbetsmetoder och bättre åkerredskap samt på åkerjorden nedlägga mera kostnad för dess hållande i växtkraft. Deremot synes den naturliga ängsmarken alltjemt försämras, och föga eller intet göres för dess förbättrande. Den härigenom minskade höfångsten tvingar emellertid till odling af foderväxter, som mängenstädes eljest uteblefve. Tillgången på bete i hagmarkerna är äfven i aftagande, och vanlig rödjning, hvilken dock ofta försummas, synes ej vara tillräcklig för betets upphjelpande. Den förr så vanliga, men numera sällan förekommande skogssvedjningen har antagligen äfven i sin mån medverkat till hagmarkernas mindre bördighet. Kreatursbesättningarna hafva därför ej kunnat ökas utan tvärtom, med undantag af kor, icke obetydligt minskats; och husdjurens beskaffenhet såväl som deras pris äro i allmänhet desamma, som i förra femårsberättelsen angifvits. Utom de jord-

förbättringar af 11,300 tunnland nyodling, 2,370 tunnland sank marks torrläggning och 1,300 tunnlands underdikning, som jordegarne med egna medel verkställt, hafva under senaste fem åren följande vattenafledningsföretag med understöd af allmänna medel bragts till utförande: sänkning af sjöarne Femlingen, Råpen och Greten i Vestra Torsås, Virestads och Härlunda socknar med en kostnad af 36,000 kronor och ett låneunderstöd till belopp af 24,000 kronor; sänkning af Transjön i Hjortsberga socken med en kostnad af 7,500 kronor och ett låneunderstöd till belopp af 5,000 kronor; samt uttappning af Barsjön och sänkning af Hemmesjö sjö i Hemmesjö socken med en kostnad af 4,540 kronor och ett låneunderstöd till belopp af 1,510 kronor.

Då inom länet förefinnas 11·26 kvadrattmil sank mark, måste det vara af största vikt för länets framtida förkofran, att denna mark, som nästan uteslutande består af mossar, må blifva i möjlig mån torrlagd, såväl till minskning af frostländigheit som till vinnande af odlingsbar jord. Också har sedan längre tid tillbaka gång efter annan åtgärder vidtagits i sådant syfte men kommit att blifva utan vidare påföljd, enär de erforderliga arbetena uppgått till ojemförligt större kostnad, än länets idoga

men mindre bemedlade befolkning ansett sig kunna åstadkomma med beräkning af de statsunderstöd, som hitintills varit för sådana allmänna arbeten anvisade. Den viktiga frågan har emellertid nu åter väckts till lif af länets hushållningssällskap, som med betydlig uppoffring af dess jemförelsevis ringa tillgångar låtit genom landbruksingenjören C. A. Myrin upprätta planer och kostnadsförslag för sådana större *afledningsföretag*, som ansetts företrädesvis böra åstadkommas; och genom Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes medverkan är frågan redan bragt

derhän, att, om och när anslag med eller utan återbetalningsskyldighet till större belopp än de, som nu äro att tillgå, varda af staten i dess eget välförstådda intresse för ändamålet anvisade, det kan blifva möjligt att bringa dessa företag till utförande.

Nedanstående sammandrag öfver de af dem, för hvilka planer och kostnadsförslag redan äro att tillgå, torde äfven i någon mån belysa denna frågas synnerliga betydelse:

Namn å de sankta trakter eller sjöar, hvarifrån vatten skall afledas.	Mark, som genom ifrågavarande vattenafledningar skulle afdikas, bestående af:			Beräknad afdikningskostnad.		
	Åker, äng eller annan odlingsbar jord i kvadratreter.	Sank mark, som afdikas till froständhets förekommande och till skogsjord i kvadratreter.	Summa kvadratreter.	För det hela.	För särskild kvadratreter mark, äng eller annan odlingsbar jord. ¹⁾	För särskild kvadratreter mark, som afdikas till froständhets förekommande och till skogsjord. ¹⁾
Eneryda, Virestadsnäs, Garanshults, Virestads, Deger-, Låkan- och Steningesjöarne i Virestads socken.....	17,199 ²⁸	3,645 ⁸⁶	20,845 ¹⁴	74,000 ⁰⁰	4 ⁰³	1 ³³
Tagle-, Vissle- och Björna- myr i Vislanda socken	13,242 ⁴⁰	14,341 ⁶⁰	27,584 ⁰⁰	55,000 ⁰⁰	2 ⁵⁰	0 ⁸³
Sank mark vid Rattne och Lessebo åar i Hofmanstorps socken	4,335 ²⁰	1,258 ⁸⁰	5,594 ⁰⁰	21,000 ⁰⁰	4 ⁴²	1 ⁴⁷
Borrejön i Söraby socken	2,254 ⁰⁵	613 ⁶⁰	2,867 ⁶⁵	26,400 ⁰⁰	10 ⁷⁴	3 ⁵⁷
Hank-, Kyrk-, och Gunnarstorps sjöar i Tjureda socken	986 ⁰⁰	2,605 ⁰⁰	3,591 ⁰⁰	6,600 ⁰⁰	3 ⁵¹	1 ¹⁹
Sank mark vid Krokå samt åtskilliga mindre sjöar och vattensjuka marker i Vrå socknar.....	45,810 ¹⁰	65,687 ⁴⁰	111,497 ⁵⁰	518,500 ⁰⁰ Utom kostnad för några vattenverks utrifning.	7 ³⁰	2 ⁴⁴
Sanka trakter i närheten af Lagaå, uti Traheryds, Markaryds och Hinne- ryds socknar.....	27,706 ⁰⁰	20,984 ⁰⁰	48,690 ⁰⁰	86,000 ⁰⁰	2 ⁴⁹	0 ⁸²
Huliesjön i Berga socken	2,467 ⁵⁵	—	2,467 ⁵⁵	16,800 ⁰⁰	6 ⁸⁰	—
Sank mark vid Kåtån i Berga och Ljungby socknar	9,095 ⁶⁰	5,160 ⁰⁰	14,255 ⁶⁰	34,300 ⁰⁰	3 ¹⁸	1 ⁰⁵
Vattensjuka trakter i Dädesjö socken, af hvilka endast $\frac{2}{3}$ hunnit undersökas	5,968 ⁴⁰	5,313 ⁶⁰	11,282 ⁰⁰	42,193 ³⁴	4 ⁶⁵	1 ⁵⁵
Mossar, mader och andra vattendränkta trakter i Ryssby, Berga, Tutaryds, Ljunga och Agunnaryds socknar samt de mindre Klöfvarys-, Stafva- och Svartsjöarne	15,937 ⁶⁰	9,380 ⁰⁰	25,317 ⁶⁰	183,400 ⁰⁰	9 ⁶²	3 ²⁰
Summa	145,002 ¹⁸	128,989 ⁸⁶	273,992 ⁰⁴	1,064,193 ³⁴	5 ³⁹	1 ⁷⁴

¹⁾ Kostnaden är sålunda fördelad, att en kvadratreter odlingsbar jord ansetts böra draga tre gånger större kostnad, än en kvadratreter annan jord.

Jerukontorets torfingenjör Th. Palmberg har ock, efter uppdrag af länets hushållningssällskap i förening med statens geologiska byrå, från och med 1878 haft att undersöka länets samtliga mossar; och har han intill 1879 års slut undersökt omkring $\frac{1}{3}$ af desamma, hufvudsakligast inom länets mellersta och vestliga delar. Af de berättelser, han deröfver afgifvit, torde det hufvudsakligaste äfven böra här anmärkas. Af de undersökta mossarne hafva de flesta befunnits innehålla användbar bränn- torf och omkring $\frac{2}{3}$ ansetts dugliga till odling; och då det vore antagligt, att förhållandet vore enahanda med de icke under- sökta mossarne, skulle inom länet finnas omkring 150,000 tun- land dylik jord af odlingsbar beskaffenhet. I de delar af länet, hvarest skog ännu finnes, användes föga torf till bränsle. Syn- nerligast är detta förhållandet hos allmogen, som har en viss

förkärlek för vedbränslet, härledande sig antagligen från ovana vid torfvans användning såsom bränsle samt från brist på der- för ändamålsenliga eldstäder. Dock torde det vara att hoppas, att detta bränsle skall komma i allmännare bruk i den mån skogstillgången minskas och priset å veden stegras. Bränn- torfsberedningen har under ifrågavarande femårsperiod egt rum på flera ställen inom länet samt i särdeles stor skala å Benestads egendom i Allbo härad och Bergqvara egendom i Kinnevalds härad. Den största betydelsen i ekonomiskt hänseende anses dock mossarne ega såsom odlingsbar mark; och icke så få min- dre mossar, som kunnat utan synnerlig kostnad utdikas, hafva äfven blifvit af mindre hemmansägare odlade. Dervid använder dock allmogen i allmänhet den förderfliga bränningen, hvilken gör, att odlingarne, efter att hafva gifvit 2 å 3 skördar, åter

komma i lägervall. Att skörden efter sådan bränning kan vara så ymnig, att, enligt trovärdige personers intyg, ett under år 1868 uppodladt stycke torvfjord, som påföljande år besåddes med två tunnor hafre, afkastade 125 tunnor, gör icke saken bättre, men visar på ett slående sätt sådan torfjords stora bördighet. Allmogens omförmälda osed att för odling bränna torfjorden föranledes dels af den ringa kostnad, hvarmed en nyodling på detta sätt kan åstadkommas, dels ock deraf att allmogen i allmänhet är okunnig om rätta sättet för odlingarnes verkställande eller, äfven om så icke är fallet, att den saknar tillgång till inköp af behöfliga konstgjorda gödningsämnen, synnerligast som dessa inom åtskilliga delar af länet äfven måste draga dryg transportkostnad. De hufvudsakligaste mossodlingarne hafva verkställts å några större egendomar i länet, såsom Bergqvara, Hägnalöf och Orraryd. I synnerhet utmärker sig förstnämnda egendom för de stora mossodlingsföretag, som under senare åren derstädes verkställts och hvilka med rätta torde kunna räknas bland de yppersta i vårt land. Dessa mossor äro nemligen fullständigt afdikade och till större delen försedda med täckdiken. För bibehållande af framtida växtkraft hafva de icke blifvit brända utan gödslade med kalialter och superfosfater samt således behandlade efter nyare tidens åsigt om lämpligaste sättet för dylika odlingars verkställande. Större delen af de till Bergqvara egendom hörande mossarne bär redan ymniga skördar och stora sträckor äro under arbete. Under sina resor inom länet för ofvannämnda undersökningar har ock ingenjören Palmberg hos de personer, med hvilka han dervid kommit i beröring, sökt inplanta bränntorfvens stora värde såsom bränsle och nödvändigheten att begagna detta bränsle för att spara skogarne till bättre ändamål, äfvensom han framhållit mossarnes stora värde såsom odlingsmark samt torfdyns lämplighet till komposter och strö under kreaturen, samt sålunda, såsom han säger, sökt göra begripligt, att »hvarje bränntorfmosse är en guldgruva, såvida man förstår att med enkla, billiga och praktiska inrättningar tillgodogöra guldet i densamma».

Skogsafverkningen har under senare åren varit något minskad, dock icke i följd af benägenhet att iakttaga bättre hushållning med skogen utan med anledning af minskad efterfrågan och låga pris å virke.

Af de årligen upprättade tabellariska uppgifter angående fabriker och handverk synes uppenbart, att desamma fortfarande äro i tryckt ställning. Med endast några få undantag drivas fabriker i så ringa skala, att de snarare äro att anse såsom handverkerier, och handverkarne, hvilka i allmänhet sakna både kapital och erforderlig skicklighet, äro till större delen att betrakta såsom sjelfförsörjare.

Husslöjden inskränker sig hufvudsakligen till spånad och väfnad, föga utöfver husbehöfvat, samt förfärdigande till husbehof af de enklaste husgerådssaker och arbetsredskap af trä. För afsalu tillverkas dock fortfarande icke obetydligt af väfskedar, liar, yxor, laggekärl och träskor inom åtskilliga socknar af Uppvidinge, Allbo, Norrvidinge och Sunnerbo härad samt korgarbeten inom några socknar af Allbo och Norrvidinge härad. Till husslöjdens befrämjande äro af länets hushållningssällskap vidtagna åtskilliga åtgärder, såsom slöjdskolors inrättande i samband med folkskolorna, anordnande af särskild undervisning för slöjdskolornas föreståndare samt anskaffande af lämpliga modeller m. m.

Jagten idkas icke såsom någon egentlig binäring utan hufvudsakligen såsom sport.

Fisket har ännu icke intagit det rum bland länets binäringar, som det rätteligen borde ega med afseende å de många och stora sjöar, som derinom förefinnas. Allmogen är af gammalt så invand vid obehörigt begagnande af fiske under leketid samt användande af skadliga redskap, att rättelse deri ej kan åstadkommas, förrän allmogen kommit till bättre insigt om det gagn, som fisket, rätt bedrifvet, kan ega, samt tillsyningsmän finnas att tillita, som icke allenast meddela de fiskande lämpliga råd och anvisningar utan äfven beifra öfverträdelser af de för fiskets bedrivande gällande stadgar.

Biskötseln, kolning och tjärbränning, linberedning samt *upptagande af sjö- och myrmalm* äro äfven binäringar ehuru af jämförelsevis mindre betydelse.

På *länets hushållningssällskaps* föranstaltande hafva under åren 1876—1880 hållits 5 landbruksmöten, nemligen 1 i Gårdsby, 1 i Jät, 1 i Alfvestad, 1 i Hofmantorp och 1 i Ljungby. Vid de med dessa möten förenade utställningar hafva prisbelöningar för hästar, nötboskap, får, svin, jordbruks- och ladugårdsprodukter, landbruksredskap och hvarjehanda slöjdalster utdelats med tillsammans 2,783 kronor.

År 1880 har i Vexjö hållits en gödboskapsutställning, hvarvid i belöningar utdelades 195 kronor.

Till premier vid de uppvisningar af hästar, som numera årligen ega rum, hafva af hushållningssällskapet under femårsperioden utbetalts 868 kronor 35 öre. Såsom belöningar till lärningar vid länets landbruksskola för flit och godt uppförande, äfvensom till andra personer för trädplantering m. m. har hushållningssällskapet utgifvit 413 kronor 66 öre.

Under åren 1877—1880 har hushållningssällskapet till premier för dödande af räf m. m. beviljat ett årligt anslag af 500 kronor, jemte det att länets landsting under samma tid för berörda ändamål lemnat ett årligt anslag af 1,500 kronor.

Till landbruksingenjören C. A. Myrin för uppgörande af planer till afdikning af större sankta trakter har under åren 1877—1880 hushållningssällskapet utbetalt 10,298 kronor 89 öre, äfvensom till torfingenjören Th. Palmberg för mossars undersökning under åren 1878 och 1879 utbetalts 1,992 kronor. I öfrigt har hushållningssällskapet bekostat dagtraktamenten och reseersättningar för hvarjehanda förbättringar samt biträde åt innehafvare af mindre jordbruk med 373 kronor 50 öre.

Sällskapets bestyr med jordbruksstatistiken har medfört en utgift af 4,661 kronor 11 öre; och en större del af hushållningssällskapets kapitaltillgång har användts till förskott för inköp af frö samt gödnings- och kraftfoderämnen.

Angående *bränvinsbränningen* under den tidrymd, denna berättelse omfattar, återopas nedanstående tabell:

År.	Antal brännerier.	Tillverkning i kannor.	Tillverkningsafgift i kronor.	
1876	13	415,217 ⁹	332,174	32
1877	12	440,180 ²	352,144	16
1878	14	496,470 ¹	397,176	08
1879	13	527,256 ²	468,787	54
1880	13	661,997 ⁵	661,997	50
Summa	65	2,541,121⁹	2,212,270	60
Medeltal för år	13	508,224³⁸	442,455	92

4. Kommunikationsanstalter och varubyten.

A) Landtkommunikationer. Af de förnämligaste bland dem, eller jernvägarne, förefinnas, utom 1/10 mil af Kalmar—Emmaboda jernväg, 6 jernvägar, som hafva stationer inom länet, nemligen:

1:o) *Statens södra stambana*, som genomskär länet nästan i midten af detsamma med en sträckning af 9 mil, hvaraf 1 mil går genom Norrvidinge härad och de öfriga genom Allbo. Stationerna vid denna bansträckning äro numera 7 eller Lamhult, Moheda, Gåfvetorp, Alfvestad, Vislanda, Liatorp och Elmhult;

2:o) *Karlskrona—Vexjö jernväg*, bredspårig och 10,6 mil lång, löpande till mer än hälften af denna väglängd inom länet och Konga härad. Vid denna jernväg finnas numera inom länet 6 mellanstationer, nemligen Åryd, Hofmantorp, Lessebo, Skruf, Linnefors och Visseferda;

3:o) *Karlshamn—Vislanda jernväg*, med 3 fots spårvidd och 7,3 mils längd, deraf 4,5 mil gå genom Allbo och Kinnevalds härad med 5 mellanstationer, nemligen Grimslöf, Torne, Ulfö, Ålshult och Ryd;

4:o) *Vislanda—Bolmens jernväg*, med 3 fots spårvidd, sträckande sig med 1 mil inom Allbo och 3,8 mil inom Sunnerbo härad, byggd med statslåneunderstöd af 785,000 kronor och öppnad för allmän trafik den 5 oktober 1878. Vid densamma finnas mellanstationerna Målaskog, Ryssby, Tutaryd, Ljungby och Angelstad;

5:o) *Nybro—Säfsjöströms jernväg*, bredspårig och 4 mil lång, deraf 2,6 mil inom Uppvidinge härad, öppnad för allmän trafik den 21 oktober 1876 samt inom länet försedd med mellanstationerna Målerås och Orrefors; och

6:o) *Vexjö—Alfvestads jernväg*, bredspårig och 1,7 mil lång, löpande genom Kinnevalds och Allbo härad samt försedd med 2 mellanstationer, Räfte och Gemla.

I afseende å förenämnda enskilda jernvägars trafik åberopas nedanstående sammandrag:

Sammandrag af Karlskrona—Vexjö jernvägs trafik och inkomster åren 1876—1880.

År.	Personer.		G o d s.		Hästar.	Hundar.	Oxar, kor och andra kreatur.	Inkomster för trafiken.		
	Antal.	I medeltal per dag o. barnmil.	Centner.	I medeltal per dag o. barnmil.				Kronor.	öre.	I medeltal per dag o. barnmil.
1876.....	138,102	35.6	1,256,553.53	323.89	390	323	6,569	401,995	02	103.62
1877.....	143,863	37.2	1,454,199.33	375.86	434	399	7,933	468,231	46	121.02
1878.....	135,017	34.9	1,287,206.36	332.70	246	412	8,198	415,135	99	107.30
1879.....	116,692	30.2	1,215,004.40	314.04	297	345	9,792	396,457	07	102.47
1880.....	120,195	31.1	1,429,611.98	369.50	362	343	9,385	446,234	82	115.02

Sammandrag af Karlshamn—Vislanda jernvägs trafik och inkomster åren 1876—1880.

År.	Personer.		G o d s.		Hästar.	Hundar.	Oxar, kor och andra kreatur.	Inkomster för trafiken.		
	Antal.	I medeltal per dag o. barnmil.	Centner.	I medeltal per dag o. barnmil.				Kronor.	öre.	I medeltal per dag o. barnmil.
1876.....	67,018	25.1	776,453	290.61	4	155	1,019	190,255	67	71.21
1877.....	66,069	24.8	1,006,656	377.80	—	121	544	209,455	39	78.01
1878.....	53,764	20.2	755,038	283.34	1	112	1,454	165,682	58	62.18
1879.....	38,052	14.3	721,481	270.08	5	128	1,629	145,183	60	54.49
1880.....	39,994	15.0	877,540	328.45	5	87	2,826	181,533	13	67.94

Sammandrag af Vislanda—Bolmens jernvägs trafik och inkomster åren 1879—1880.

År.	Personer.		G o d s.		Lik.	Årdon.	Hästar.	Hundar.	Oxar, kor och andra kreatur.	Inkomster för trafiken.		
	Antal.	I medeltal per dag o. barnmil.	Centner.	I medeltal per dag o. barnmil.						Kronor.	öre.	I medeltal per dag o. barnmil.
1879.....	24,249	13.7	375,797.1	214.39	3	10	—	239	506	78,133	95	44.00
1880.....	23,902	13.5	538,501.0	307.37	1	17	1,187	1,253	101,215	85	57.61	

Sammandrag af Nybro—Säfsjöströms jernvägs trafik och inkomster åren 1876—1880.

År.	Personer.		G o d s.		Hästar.	Hundar.	Oxar, kor och andra kreatur.	Inkomster för trafiken.		
	Antal.	I medeltal per dag o. barnmil.	Centner.	I medeltal per dag o. barnmil.				Kronor.	öre.	I medeltal per dag o. barnmil.
1876.....	2,271	—	47,250.22	—	—	11	—	6,399	81	—
1877.....	13,280	9.1	484,122.29	331.59	6	24	86	63,179	49	43.27
1878.....	10,333	7.8	425,509.04	291.44	71	14	51	60,200	87	41.23
1879.....	8,348	5.7	401,080.12	274.71	104	14	319	52,612	94	36.04
1880.....	10,199	7.0	487,711.79	333.14	69	18	440	62,169	72	42.47

Sammandrag af Vexjö—Alfvestads jernvägs trafik och inkomster åren 1876—1880.

	Personer.		G o d s.		Lk.	Åkdon.	Hästar.	Hundar.	Oxar och kor.	Kalfvar.	Får.	Stin.	Pjä- derfa.	Inkomster för trafik.		
	Antal.	I medel- tal per dag och banmil.	Centner.	I medel- tal per dag och banmil.										S t y c k e t a l.		
År 1876.....	88,291	141·8	1,095,729·94	1,814·46	6	215	324	308	4,211	1	71	4,669	1,308	162,826	70	261·70
deraf transito mellan Vexjö och Alfvestad....	6,746	10·6	210,544·92	351·80	1	23	222	58	2,980	1	69	1,111	1,308	32,570	65	52·49
» 1877.....	87,498	140·7	1,062,839·96	1,712·50	7	186	398	339	3,952	1	311	4,678	1,357	159,950	13	257·78
deraf transito mellan Vexjö och Alfvestad....	7,662	12·3	241,625·98	389·40	2	24	332	58	2,952	—	305	1,573	1,357	36,034	27	58·07
» 1878.....	84,171	135·6	915,190·00	1,474·90	5	152	315	346	3,881	26	48	6,175	2,101	143,113	34	230·64
deraf transito mellan Vexjö och Alfvestad....	7,762	12·5	225,397·00	363·24	2	27	182	59	2,588	25	48	1,588	2,101	32,712	65	52·72
» 1879.....	75,680	121·9	794,252·00	1,279·94	10	150	268	270	4,002	6	172	4,803	3,273	129,037	05	207·96
deraf transito mellan Vexjö och Alfvestad....	6,267	10·1	175,305·00	282·53	8	27	209	62	2,952	6	171	1,554	3,273	28,913	—	46·59
» 1880.....	81,304	131·1	921,223·00	1,484·70	17	104	322	301	4,670	6	109	4,907	3,347	144,996	07	233·04
deraf transito mellan Vexjö och Alfvestad....	6,742	10·9	242,793·00	391·29	9	18	279	71	3,406	5	109	1,242	3,347	35,502	72	57·22

Landsvägarne inom länet, tabell N:o 2, utgöra fortfarande en sträckning af 54 mil; och har derä under ifrågavarande period omlagts 0·3 mil, eller den i förra berättelsen omförmälda vägomläggningen emellan Vexjö och Ingelstad.

Häradsvägarne utgöra numera 176·7 mil, sedan vägen mellan Vislanda och Huseby, som med en längd af 0·7 mil under förra perioden anlagts, under denna blifvit insynad till underhåll af häradet.

Sockenvägarne hafva under ifrågavarande period ökats med 0·2 mil eller en inom Uppvidinge härad emellan Grimmsmåla och Emmaboda jernvägsstation med en kostnad af 8,250 kronor och statsbidrag till belopp af 5,500 kronor anlagd väg; och skulle de således vid 1880 års slut utgöra en längd af 154·2 mil. Dervid torde dock böra anmärkas, att för lång tid tillbaka inom åtskilliga socknar öfverenskommelse träffats derom, att de så kallade hemvägarne eller byars och enskilda hemmans utfartsvägar skulle på samtliga hemman i socknen till underhåll fördelas, samt att i följd häraf vid skedda sockenvägsdelningar kommit att såsom sockenvägar intagas icke allenast sådana vägar, som enligt kungl. resolutionen den 8 januari 1735 äro hänförliga till sockenvägar utan jemväl sådana, som egentligen äro byvägar och utfartsvägar för enskilda hemman.

Af de 72 gästgifverier, som funnos inom länet vid slutet af år 1875, hafva vid den omreglering af skjutsväsendet, som enligt kungl. stadgan derom af den 31 maj 1878 år 1879 försiggick, 14 indragits och 34 inskränkts till skjutsstationer; och förefunnos i slutet af 1880 skjutsentreprenader vid 19 gästgifverier och 21 af nämnda skjutsstationer. Dessutom hafva skjutsanstalter för visst antal år anordnats vid 2 jernvägsstationer med lega vid den ena af 1 krona 60 öre och vid den andra af 2 kronor milen. Skjutsentreprenader kunna således anses förefinnas vid 42 skjutsanstalter; och torde jemväl böra bemärkas, att entreprenadtillskotten, som år 1875, då de erlades af de skjutsningsskyldige, utgjorde 5,434 kronor, vid 1880 års slut endast uppgingo till 3,490 kronor, deraf staten och länet hade att gälda hvardera 1,262 kronor 50 öre, samt de skjutnings-

skyldige vid 5 landtgästgifverier, enligt då ännu gällande entreprenadkontrakt, hade att gälda 965 kronor.

B) Sjökommunikationer. Planer och kostnadsförslag finnas visserligen upprättade dels för kanalisering af Lagaån såväl norr som söder om Ljungby köping på en sträcka af 5 mil, dels för en båtled mellan sjöarne Bolmen och Unnen och dels för anläggning af en 10 mil lång kanalled från Vexjö genom Helgasjön, Tolgsjön, Asasjön, Öjaren, Vartorpssjön, Norrabysjön, Drefssjön, Örken, Madkroken, Norrsjön och Änghultssjön till Jönköpings länsgräns; men dessa företag, så gagnande de än skulle vara, hafva dock i anseende till brist på medel och företagsamhet ännu ej kunnat bringas till utförande. Deremot har kommunikation med ångslupar och pramar tillkommit å sjöarne Bolmen, Kösen, Ryssbysjön, Åsnen och Rottnen; och i afseende å trafiken å Räfte—Helga—Tofta-kanalen åberopas nedanstående deröfver upprättade sammandrag:

	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
Bräder och plank..... kf.	141,500	120,586	147,180	35,000	20,600
Timmer och bjelkar..... »	41,622	—	—	—	9,536
Potatis..... t:r	983	—	900	1,164	910
Takspån..... st.	3,186,000	1,213,500	998,000	414,000	60,000
Tegel..... »	277,500	668,200	259,000	522,000	441,500
Kalk..... ctr	610	160	320	—	—
Jern..... »	1,684	7,494	849	—	—
Spanmål och mjöl..... »	590	3,155	3,140	1,479	313
Bark..... »	97	—	—	—	—
Ved..... kf.	81,000	16,710	20,040	64,744	4,000
Halm..... ctr	—	67	82	—	—
Träkol..... »	—	796	177	—	—
Gödningsämnen..... »	—	—	120	—	—
Stenkol..... »	—	—	1,049	—	—
Sten och grus..... »	—	—	—	36,800	—
Diverse fraktgods..... »	—	—	282	765	1,707
Summa inkomster..... kronor	847·23	883·50	983·95	633·00	457·40

C) **Varubyten.** Antalet af dem, som idka landthandel, ökas väl årligen, men behållningen blifver i följd af konkurrensen mindre lönande än fordom. Antalet af marknader inom länet uppgår till 31 å 16 ställen, och antalet så kallade kreatursmöten är 20 å 13 ställen. Utom i Vexjö äro torgdagar anordnade å

12 ställen. Till belysning af *spanmålshandeln* inom länet har upprättats nedanstående sammandrag öfver den spanmål, som på jernväg under ifrågavarande femårsperiod afsändts från eller anländt till de inom länet varande jernvägsstationer:

Jernvägsstationernas namn.	1876.		1877.		1878.		1879.		1880.	
	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.
Lamhult.....	10,882	12,415	4,655	12,963	4,245	14,142	3,916	9,925	4,878	8,342
Moheda.....	20,888	10,320	10,479	14,000	11,731	15,548	22,455	9,832	17,593	8,643
Gålfvetorp.....	—	—	3,760	8,844	8,945	11,521	1,948	6,098	2,180	11,377
Alfvestad.....	33,127	39,690	28,657	22,707	33,714	37,385	40,512	39,208	50,418	49,751
Vislanda.....	29,367	22,718	24,192	33,967	33,422	41,831	36,859	33,235	44,396	55,846
Liatorp.....	24,898	26,292	31,702	45,912	32,286	38,627	22,753	18,307	10,067	10,515
Elmhult.....	2,569	10,662	4,999	20,390	1,884	18,027	2,122	11,140	1,605	19,008
Gemla.....	1,231	673	21	728	50	1,056	617	1,216	1,033	1,716
Räppe.....	14,768	30,979	17,141	32,821	34,346	40,207	43,201	62,993	46,444	62,772
Vexjö.....	32,549	33,064	19,892	39,049	32,683	49,659	52,085	34,261	52,620	29,331
Åryd.....	804	1,743	1,174	3,757	810	5,843	967	2,978	1,030	1,802
Hofmantorp.....	223	4,809	61	5,766	427	5,255	1,016	2,356	2,170	2,482
Lessebo.....	945	8,439	1,876	10,551	1,019	8,030	1,784	9,832	1,192	7,640
Skruf.....	633	4,679	329	9,555	350	8,615	1,392	5,963	2,298	3,492
Vissefjerda.....	2,839	10,912	991	18,181	906	17,454	4,934	11,360	9,513	10,524
Målaskog.....	—	—	—	—	890	428	992	960	1,837	3,959
Ryssby.....	—	—	—	—	3,496	1,403	6,847	7,829	8,131	13,884
Tutaryd.....	—	—	—	—	410	420	988	643	838	1,280
Ljungby.....	—	—	—	—	716	1,233	5,785	6,876	8,380	10,500
Angelstad.....	—	—	—	—	2	260	259	481	275	1,319
Bolmen.....	—	—	—	—	9	231	94	1,998	292	5,430
Grimslöf.....	7,183	10,385	7,804	2,288	5,713	3,011	12,827	11,819	10,590	27,914
Torne.....	3,650	2,676	1,480	2,650	1,531	1,711	1,621	2,470	3,888	3,833
Ulfö.....	171	2,126	163	2,106	231	1,496	413	2,324	140	2,718
Ålshult.....	167	1,688	17	1,975	425	1,794	363	2,011	1,147	1,663
Ryd.....	1,573	8,154	1,890	13,148	988	8,409	3,069	6,971	2,211	6,923
Säfsjöström.....	—	—	89	8,705	425	8,413	324	4,360	468	5,795
Målerås.....	—	—	114	6,834	245	5,504	124	3,353	91	3,680
Orrefors.....	—	—	249	5,898	248	4,826	331	3,178	17	3,535
Summa	188,467	241,524	161,735	322,795	212,147	352,339	270,598	317,007	285,745	376,277
Sålledes mera anländt än afsändt.	—	53,057	—	161,060	—	140,192	—	46,409	—	90,532

5. Kamralförhållanden.

Rörande länets hemmantal, antal brukningsdelar, torp och andra lägenheter samt rymden och beskaffenheten af den till Vexjö stad och Ljungby köping hörande jord och dess indelning i tomter, äfvensom uppskattningsvärdet å samtliga dessa fastigheter, återopas bilagde **tabell N:o 3.**

Hemmansnaturernas skiljaktighet i sammandragen för år 1875 och år 1880 förklaras genom nedanstående:

Under sista femårsperioden hafva under enskild disposition varande kronohemmanen $2\frac{9}{10}$ mantal Höga i Ryssby socken, $\frac{1}{4}$ mantal Ljunga Vestergård i Ljunga socken, $\frac{1}{8}$ mantal Grimsvik i Jäts socken, $\frac{1}{4}$ mantal Ularp Södergård i Angelstads

socken samt $\frac{1}{2}$ mantal Ljungby Klockaregård och $\frac{3}{4}$ mantal Ljungby Södergård i Ljungby socken blifvit skatteköpta samt omförda till skattehemman.

För statsverkets räkning hafva följande hemman inköpts och omförts till kronohemman, nemligen 1 mantal frälse Förarp säteri, 1 mantal kronoskatte Förarp Norre- och Södergårdar i Tutaryds socken, $\frac{1}{4}$ mantal frälse Heda Norregård och $\frac{1}{2}$ mantal Heda Södergård kronoskatte i Herråkra socken, $2\frac{236}{250}$ mantal kronoskatte Ljungby Lillegård i Ljungby socken, $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Kårestad Kuutsagård samt 1 mantal frälse Kårestad Ygga- och Djursagårdar i Furuby socken, $1\frac{3}{4}$ mantal kronoskatte Hvitt-

hult Vester-, Öster-, Mellan- och Ödegårdar, $\frac{3}{4}$ mantal kronoskatte Granhult Norregård samt 1 mantal kronoskatte Brorsmåla i Nottebäcks socken.

Kronohemmanen $\frac{1}{2}$ mantal Råknen i Vislanda socken och $\frac{1}{2}$ mantal Torsås Qvarngård i Vestra Torsås socken hafva för statsverkets räkning försålts och omförts till frälse; pastorsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Ramnäs Östergård i Göteryds socken har utbytts emot $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Agghult i Traheryds socken, hvilka hemman sålunda bytt natur.

Taxeringsvärdet å samtliga krono-, skatte- och frälseegendommar å landet, som vid förra femårsperiodens slut utgjorde 55,079,244 kronor, uppgick år 1880 till 70,841,900 kronor, sedan en allmän förhöjning å jordbruksfastigheterna egt rum vid 1879 års taxering. Enahanda värde å Vexjö stads egendommar, som år 1875 utgjorde 2,589,424 kronor, uppgick år 1880 till 4,069,550 kronor, deraf 3,609,550 kronor för hus och tomter och 460,000 kronor för stadens jord i öfrigt. Taxeringsvärdet å Ljungby köpings fastigheter, som år 1875 utgjorde 95,400 kronor, uppgick år 1880 till 176,400 kronor.

Inom länet finnas 3 fideikommiss, nemligen Engaholm, tillhörande Koskullska ätten, Toftaholm tillhörande Bondeska ätten och Stensnäs tillhörande Palmqvistska ätten; och bestå nämnda fideikommiss af följande hemman:

Engaholm.		H e m m a n.	Mant.	Taxeringsvärde.
Kinnevalds härad.	Öja socken	Öppestorp Jon Jakobssons gård	1	18,000
"	"	Ohs	$\frac{1}{4}$	8,000
"	"	Usteryd kårågård	$\frac{3}{8}$	8,000
"	"	Ibm södergård	1	18,000
"	"	Ellanda norregård	$\frac{3}{4}$	14,000
Allbo d:o	Aringsås d:o	Engaholm	2	93,000
"	"	Benestad brittegård	$\frac{3}{8}$	7,000
"	"	Ibm norregård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm offagård	$\frac{1}{2}$	8,000
"	"	Enganäs lillegård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Alfvestad backegård	$\frac{1}{2}$	15,000
"	"	Ibm håkansgård	1	18,000
"	"	Ibm smedsgård	$\frac{1}{2}$	14,000
"	"	Ibm norregård	1	16,000
"	"	Aringsås skrifvaregård	1	10,000
"	"	Ibm gårdesgård	$\frac{3}{8}$	12,000
"	"	Ibm månsagård	$\frac{3}{8}$	14,000
"	"	Ibm störljagård	$\frac{3}{8}$	14,000
"	"	Ibm lillegård	$\frac{1}{4}$	9,000
"	"	Spåningslanda	3	25,000
"	Blädinge d:o	Blädinge södergård	1	18,700
"	"	Ibm norregård	1	18,100
"	"	Blädingsås vestergård	$\frac{1}{2}$	8,400
"	"	Norra Vare mellangård	$\frac{1}{2}$	9,300
"	"	Krumsås	$\frac{1}{4}$	3,300
"	Lekaryds d:o	Lekaryd tivettegård	$\frac{1}{2}$	8,400
"	"	Hjertanäs tångagård	1	24,000
"	"	Ibm gummesgård	$\frac{1}{2}$	12,000
"	"	Ibm junkaregård	$\frac{1}{2}$	12,000
"	Qvenneberga d:o	Skölstad åkesgård	$\frac{1}{2}$	11,000

		H e m m a n.	Mant.	Taxeringsvärde.
Allbo härad	Qvenneberga socken	Skölstad jonsgård	$\frac{1}{2}$	10,000
"	"	Uråsa södergård	$\frac{1}{2}$	12,000
"	Hjortsberga d:o	Garphult	$\frac{1}{4}$	11,000
"	"	Hökås	$\frac{1}{2}$	13,200
"	"	Sandvik	$\frac{1}{8}$	5,500
"	"	Lyngsåsa	2	35,000
"	"	Kuleryd	1	14,000
"	"	Gölsjö	$\frac{1}{2}$	6,000
"	Moheda d:o	Boatorp knapagård	$\frac{1}{2}$	12,100
Summa			27 $\frac{3}{4}$	579,000
<i>Toftaholm.</i>				
Sunnerbo h:d.	Dörarps s:n	Dörarp norregård	1	14,000
"	"	Ibm krogen	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm abrahamsgård	1	14,000
"	"	Ibm hulugård	1	14,000
"	"	Toftaholm	4 $\frac{1}{2}$	150,000
"	"	Hallsjö skattegård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm prestegård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm södergård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Plattinge skattegård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm jutagård	$\frac{1}{4}$	6,000
"	"	Ibm Jöns Nannessons gård	1	10,500
"	"	Ibm Jöns Sveus gård	$\frac{1}{2}$	7,000
"	"	Ibm brynjelsgård	$\frac{1}{4}$	5,000
"	Ljungby d:o	Näs	1	12,000
Summa			13	267,500
<i>Stensnäs.</i>				
Sunnerbo h:d.	Hviltaryds s:n	Jonsboda vestergård	$\frac{1}{2}$	9,000
"	Agunnaryds d:o	Stafhult mellangård	$\frac{1}{2}$	11,200
"	"	Nockarp östergård	1	10,800
"	"	Århult norregård	$\frac{1}{4}$	3,600
"	"	Ryd norregård	$\frac{1}{2}$	9,700
"	"	Ibm södergård	$\frac{1}{2}$	9,700
"	"	Holmen	$\frac{1}{4}$	1,900
"	"	Myrarås östergård	$\frac{1}{2}$	4,800
"	Ryssby d:o	Ryssby knutsgård	$\frac{1}{2}$	4,000
"	"	Ibm lillegård	$\frac{1}{2}$	6,000
"	"	Borsna backegård	$\frac{1}{4}$	4,000
"	"	Långhult norregård	1	12,000
"	"	Stockaryd lillegård	$\frac{1}{4}$	4,000
"	"	Stensnäs	3	60,000
Summa			9 $\frac{1}{2}$	150,700

I afseende å de fastigheter, som vid slutet af år 1880 egdes af aktiebolag, återopas nedanstående sammandrag:

Härad.	Socken.	H e m m a n.	Mant.	Taxeringsvärde.	Bolagets namn.
Konga	Sandsjö	Dångebo norregård	$\frac{1}{8}$	4,700	}
"	"	Ibm mellangård	$\frac{3}{8}$	6,900	
"	"	Ibm södergård	1	23,000	
"	"	Genesmåla	$\frac{1}{4}$	46,000	

Härad.	Socken.	H e m m a n.	Mant.	Taxe- rings- värde.	Bolagets namn.	
Konga	Sandsjö	Horkonerud	$\frac{3}{4}$	34,500	Kockums jernverks- aktiebolag.	
"	"	Tattamåla storegård	1	36,800		
"	"	Högebomåla	$\frac{1}{4}$	17,300		
"	"	Högebo	$\frac{1}{2}$	34,500		
"	"	Örmo	1	46,000		
"	"	Aritsbomåla	$\frac{1}{8}$	5,800	Bostorps glasbruks- aktiebolag.	
Uppvidinge	Lenhofda	Bostorp Johansgård	$\frac{1}{2}$	12,000		
"	"	Johanstorp	1	50,000		
"	"	Åhult	$\frac{5}{12}$	8,000		
"	"	Vägershults södergård	$\frac{1}{4}$	10,000		
"	"	Ibm norregård	$\frac{1}{4}$	8,000		
"	Ekoberga	Skärgöl	1	34,000		Kosta aktiebolag.
"	"	Kulla	1	50,000		
"	"	Kalkhult	$\frac{1}{4}$	4,000		
"	"	Rislycke	$\frac{3}{4}$	20,000		
"	"	Dåvedshult	$1\frac{1}{4}$	50,000		
"	"	Löfsjö storegård	1	34,000		
"	"	Tikaskruf	$\frac{1}{4}$	10,000		
"	"	Grenå	$\frac{1}{4}$	10,000		
"	"	Ryd norregård	$\frac{3}{10}$	12,000		
"	"	Ryd norregård	$\frac{3}{10}$	12,000		
Sunnerbo	Annerstad	Annerstad bergsgård	1	24,000	Kronobergs mejeri- aktiebolag.	
"	"	Ibm hulugård	$\frac{3}{8}$	14,400		
"	Göteryd	Ry lillegård	1	19,000	Malmö trämass- fabriks- aktiebolag.	
"	"	Veka	1	16,000		
"	"	Hänspeköp	$\frac{1}{2}$	9,500		
"	"	Stafveryd	1	18,700		
"	"	Judhult storegård	$\frac{3}{4}$	5,000		
"	"	Ibm lillegård	$\frac{3}{8}$	5,800		
"	"	Askenäs yttregård	$\frac{1}{2}$	8,000		
"	"	Ibm säteri	1	25,000		
"	"	Ibm lillegård	$\frac{1}{2}$	9,000		
"	"	Jonsköp	$\frac{1}{2}$	4,700		
"	"	Foglanäs	$\frac{1}{2}$	10,500		
Summa			22 $\frac{5}{10}$	737,100		

I efterföljande sammandrag äro häradsvis upptagna samtliga de fastigheter, som vid slutet af år 1880 innehades af utländingar:

Härad.	Socken.	H e m m a n.	Mant.	Taxe- rings- värde.	Egarens nationa- litet.
Konga	Hemmesjö	Billa korpargård	$1\frac{1}{4}$	34,600	Dansk.
Uppvidinge	Dädesjö	Linnehjörke säteri	1	40,800	Engelsk.
"	"	Ibm häkansgård	$\frac{1}{2}$	20,400	
"	"	Ibm börjesgård	1	23,300	
"	"	Ibm lättgård	$\frac{1}{2}$	20,400	
"	"	Ibm grunislagård	$\frac{1}{2}$	18,400	
"	"	Ibm norregård	$\frac{1}{2}$	18,400	Dansk.
Kinnevalds	Tävelsås	Limme	$\frac{3}{4}$	30,000	
Allbo	Virestad	Virkenhult vestergård	1	18,000	Dansk.
"	"	Garanshult mellangård	$\frac{1}{2}$	15,000	
"	"	Ibm vestergård	$\frac{1}{4}$	6,000	

Härad.	Socken.	H e m m a n.	Mant.	Taxe- rings- värde.	Egarens nationa- litet.
Allbo	Virestad	Lindön	$\frac{1}{4}$	4,500	Dansk.
"	"	Degersnäs norregård	$\frac{1}{4}$	4,000	
"	"	Kängsleboda	$\frac{2}{3}$	5,000	
"	"	Ibm	$\frac{7}{10}$	7,000	
"	"	Ibm	$\frac{1}{3}$	1,000	
"	"	Ibm	$\frac{1}{10}$	500	
"	"	Näranshult	$\frac{1}{2}$	8,000	
"	"	Fälhult	$\frac{1}{2}$	2,200	
"	"	Almås	$\frac{1}{4}$	10,000	
"	"	Ibm	$\frac{1}{4}$	11,000	
"	Stenbrohult	Verpeshult norregård	$\frac{1}{4}$	20,000	
"	"	Bölsnäs norregård	$\frac{1}{4}$	6,000	
"	"	Lindhult	$\frac{1}{2}$	5,000	
"	"	Slätthult	$\frac{1}{4}$	2,900	
"	"	Stubbinge	$\frac{1}{4}$	6,000	
"	"	Åskya östergård	$\frac{1}{2}$	2,300	
"	"	Kateboda	$\frac{1}{4}$	6,500	
"	"	Björnhult	$\frac{1}{2}$	25,000	
"	Vislanda	Hästhagen	1	11,900	
"	Hjortsberga	Sjöatorp vestergård	$\frac{1}{2}$	1,300	
Sunnerbo	Agunnaryd	Byvärma	1	43,200	Tysk.
"	"	Bråna södergård	1	13,900	Dansk.
"	"	Ibm norregård	1	13,900	
"	"	Ibm vestergård	$\frac{2}{3}$	4,000	
"	"	Ryd passgård	$\frac{1}{2}$	22,900	
"	"	Ibm storegård	$\frac{1}{2}$	14,300	
"	Ryssby	Österljung	$\frac{1}{2}$	3,400	
"	"	Östraby arvidsgård	$\frac{1}{2}$	2,800	
"	Berga	Hulie mellangård	$\frac{1}{4}$	1,000	
"	"	Trotteslöf södergård	$\frac{1}{2}$	700	
"	Dörarp	Hallsjö killegård	$\frac{1}{4}$	2,500	
"	Angelstad	Angelstad olofsgård	$\frac{1}{2}$	10,000	
"	"	Ibm jakobsgård	$\frac{1}{2}$	15,000	
"	"	Ibm johansgård	$\frac{1}{2}$	15,000	
"	"	Stafsjö södergård	$\frac{1}{4}$	6,000	
"	"	Kärringe gummegård	$\frac{2}{3}$	5,000	
"	Ljungby	Ljungby eskilsgård	$\frac{3}{4}$	20,000	Dansk.
"	"	Qvanslöf norregård	$\frac{1}{3}$	3,500	
"	"	Ibm landbogård	$\frac{1}{2}$	5,500	
"	"	Höslänga	$\frac{1}{2}$	5,200	
"	"	Qvarnarne	$\frac{1}{2}$	12,000	
"	Kämma	Bergheim andersgård	$\frac{1}{4}$	11,600	Dansk.
"	"	Ibm lassgård	$\frac{1}{4}$	3,500	
"	"	Ibm södergård	$\frac{1}{4}$	4,500	
"	"	Ibm bergsgård	$\frac{1}{4}$	5,000	
"	"	Kämma södergård	$\frac{1}{2}$	2,000	
"	"	Bäck skattegård	$\frac{1}{4}$	1,000	
"	"	Ibm axelsgård	$\frac{1}{12}$	2,000	
"	Pjetteryd	Kärmas	$\frac{1}{4}$	8,800	Tysk.
"	"	Möcklehult vestergård	$\frac{1}{4}$	8,800	
"	"	Bökhult	$\frac{2}{3}$	4,500	
"	"	Ornakulla	$\frac{1}{4}$	8,800	
"	"	Gäaryd	1	22,000	
"	Ljunga	Mjöröd södergård	$\frac{1}{4}$	5,500	

Härad.	Socken.	H e m m a n .	Mantal.	Taxe- rings- värde.	Egarens nationa- litet.
Sunnerbo	Ljunga	Mjöröd norregård	$\frac{1}{2}$	11,500	Dansk.
"	"	Össjö vestergård	$\frac{2}{3}$	7,000	
"	"	Ibm norregård	$\frac{1}{4}$	5,500	
"	"	Ibm "	$\frac{31}{128}$	5,000	
"	"	Sommarsäte sunagård	$\frac{1}{4}$	4,500	
"	Torpa	Mjåla	$\frac{3}{16}$	3,800	
"	"	Råköp	$\frac{1}{16}$	500	
"	Odensjö	Torarp mellangård	$\frac{1}{2}$	10,000	
"	"	Gårdset	$\frac{1}{4}$	2,000	
"	Markaryd	Gällarebuke ytregård	$\frac{1}{4}$	2,000	
"	"	Erikstorp	$\frac{3}{2}$	2,300	
"	"	Harpholma	$\frac{3}{16}$	5,000	
"	"	Misterhult mellaugård	$\frac{3}{2}$	7,200	
"	"	Ibm hulugård	$\frac{1}{16}$	1,000	
"	"	Ibm södergård	$\frac{1}{2}$	6,500	
"	"	Markaryd norregård	$\frac{3}{2}$	4,500	
"	"	Ibm mellangård	$\frac{1}{2}$	12,000	
"	"	Ibm gästgifvaregård	$\frac{1}{4}$	17,000	
"	"	Ulfvård östergård	$\frac{1077}{218368}$	700	
"	"	Thimsfors	$\frac{1}{4}$	24,000	
"	Traheryd	Traheryd	$\frac{3}{8}$	20,000	Tysk.
Summa			—	844,900	

De för erhållande af fastställelse å öfverenskommen årlig afgäld anmälda *jordafsöndringar* hafva under ifrågavarande period uppgatt till ett antal af 119.

Öfver länets *landstings- och hushållningssällskaps inkomster och utgifter* under åren 1876—1880 äro upprättade följande

Sammandrag af räkningen öfver Kronobergs läns landstings inkomster och utgifter under åren 1876—1880.

	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
<i>Debet.</i>					
Behållning från nästföregående år	Kr. 798 50	ö. 6,930 58	Kr. 6,731 08	ö. 2,902 05	Kr. 3,717 64
Bräuvinsminuterings- och utskänkningsmedel	7,405 12	12,140 20	12,188 74	7,376 41	9,861 68
Landstingskatt	17,317 96	15,077 05	15,791 30	24,769 98	41,040 67
Räntemedel	75 45	127 17	83 68	189 94	66 98
Summa kronor	25,537 33	34,275 30	34,794 80	35,238 38	54,686 97
<i>Kredit.</i>					
Helsövärdar i Vexjö sjukvårdsdistrikt	7,001 03	7,000	7,000	7,000	21,074
Do i Sunnerbo distrikt	2,700	3,500	4,200	4,200	4,200
Undervisningsanstalten för döfstumma	5,000	5,875	5,216 68	6,150	6,275
Do för idioter	—	—	102	278 40	8,061 15
Kronobergs läns folkhögskola	150	6,400	7,500	7,600	3,600
Utbildande af skollärare	625	650	800	800	800
Bevarande af forminnesmärken (Smålands museum)	—	—	3,000	1,500	1,500
Dödande af rofådjur	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500

	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
Prisbelönande af hästar	63 70	137 70	106 45	119 70	128 40
Husslöjdens befrämjande	300	300	300	300	300
Aflöning till landstingets tjänsteman och betjening	550	800	800	550	800
Debiterings- och uppbördsprovision	511 13	445 65	463 23	731 88	1,210 95
Skjutsersättning till landstingsmän och markegångstaxa-deputerade	495 12	616 42	640 75	492 27	469 95
Tryckningskostnader, porto, hyra af arkivrum, skrifter-materialier m. m.	210 77	319 45	263 59	298 49	276 20
Behållning till nästföljande år	6,930 58	6,731 08	2,902 05	3,717 64	4,491 02
Summa kronor	25,537 33	34,275 30	34,794 80	35,238 38	54,686 97

Sammandrag af räkningen öfver Kronobergs läns hushållningssällskaps inkomster och utgifter under åren 1876—1880.

	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
<i>Debet.</i>					
Behållning från föregående år	Kr. 36,603 74	ö. 42,647 53	Kr. 50,104 67	ö. 54,607 18	Kr. 52,103 90
Räntemedel	1,913 12	2,289 97	3,744 05	2,770 59	2,260 36
Inträdes- och årsafgifter	144	66	42	42	415
Anslag till husslöjdens befrämjande	1,300	1,800	1,800	1,800	1,800
Andel af bräuvinsminuterings- och utskänkningsafgifter	8,071 58	12,140 20	12,188 74	7,376 41	9,861 69
Diverse	100 77	—	—	—	—
Summa kronor	48,133 21	58,943 70	67,879 46	66,596 18	66,440 95
<i>Kredit.</i>					
Aflöningar	1,210	1,910	2,110	2,210	1,910
Rese- och traktamentsersättningar till landbruksingenjören C. A. Myrin för uppgörande af planen till afdikning af större sanka trakter i länet	—	800	2,200	4,226 89	3,072
Do till densamme för biträde åt mindre jordbrukare	85 50	22 50	—	139 50	126
Do till jernkontorets torfingenjör Th. Palmberg för undersökning af torfmosar	—	—	989	503	500
Diverse ersättningar	161 30	—	359	450	—
Utbetalt till premier för dödade hökar m. m.	—	500	500	500	500
Utbetalt till premier och omkostnader vid gödboskapsutställningar och landbruksmöten	600	974 12	1,000	—	1,396 33
Till hästpremieringsnämnden	63 70	137 70	106 45	277 70	282 80
Diverse belöningar	124 16	129 50	220	85	36 18
Afgifter för kreaturskötare och hofbeslagslärlingars undervisning	—	—	815	1,000	1,615
Anslag till hästskötarenskola i Klämestorp	—	—	—	200	200

För bestridande af *helse- och sjukvård* finnas inom länet 4 provinsialläkare, 2 läkare vid hospitalet, 1 läkare vid hvarterade lasarettet, 1 stadsläkare och 2 militärläkare. Apotek finnes 1 inom hvarje provinsialläkaredistrikt. Barnmorskornas antal är 46.

Nytt *lasarett och kurhus* färdigbyggdes i Vexjö år 1879 med en kostnad af 174,000 kronor samt innehåller å lasarettet 15 sjukrum med tillsammans 65 sängar och å kurhuset 4 sjukrum med tillsammans 20 sängar. Byggnaderna äro uppförda och inredda med synnerlig soliditet och ändamålsenlighet.

Brunns- och badanstalter, ehuru af mindre betydelse, finnas å Evedal i Vexjö socken, i Grännaforsa af Lekaryds socken, i Ljunga af Ljunga socken och i Nygård af Nottebäcks socken.

I afseende å *fattigvården* och *sparbanksväsendet* torde lämpligen få åberopas de uppgifter, som härom lemnas till Statistiska Centralbyrån och hvarutöfver något vidare ej är att anmärka.

Vexjö *lifränteanstalt*, som vid slutet af år 1875 hade i besparingsfonden 35,271 kronor 60 öre, i reservfonden 7,453 kronor 48 öre och i lifräntefonden 314 kronor 3 öre, hade under senast förflutna fem år utvidgat sin verksamhet, så att den vid slutet af år 1880 egde i besparingsfonden 116,475 kronor 78 öre, i

reservfonden 4,091 kronor 77 öre och i lifräntefonden 369 kronor 23 öre.

Af *kreditanstalter* inom länet har Smålands med flera provinser hypoteksförening till jordegare inom länet i amorteringslån utlemnat:

År 1876 till 59 jordegare.	264,600 kronor
» 1877 » 36 »	132,300 »
» 1878 » 147 »	464,000 »
» 1879 » 171 »	777,000 »
» 1880 » 318 »	795,300 »
	Summa 2,433,200 kronor.

Bankafdelningskontor hafva fortfarande hållits i Vexjö och Ljungby af Smålands enskilda bank, i Vexjö af Skånes enskilda bank samt i Vislanda och Elmhult af Kristianstads enskilda bank.

Den *remonteringsunderstödsförening*, som är stiftad till lättnad för inom länet varande rusthållare vid Smålands husarregerement vid fullgörande af dem åliggande reparation, har äfven under ifrågakvarande femårsperiod varit i verksamhet med en kapitaltillgång af 11,626 kronor 68 öre.

Vexjö å landskansliet den 30 december 1881.

På Landshöfdingembetets vägnar:

C. A. Holmberg.

E. J. Hagman.

Tab. N:o 1.

FOLKMÄNGDEN I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1876—1880.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	Den 31 december enligt presterskapets uppgifter.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år.						Bevärings- manskap af alla 5 klass. enligt form. H. i nåd. förråd d. 9 febr. 1861.	Enligt årets mönster- rullor ap- proberade bevärings- pliktige.
				Hela folkmängden af			Deraf fria från mantals- penningar.				
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
Å landsbygden år 1876	79,028	83,395	162,423	78,188	83,398	161,586	41,172	46,939	88,111	4,621	871
" " 1877	79,672	83,878	163,550	78,809	83,457	162,266	40,972	46,462	87,434	4,963	933
" " 1878	80,667	84,608	165,275	79,618	84,175	163,793	41,153	46,610	87,763	5,431	958
" " 1879	81,034	84,980	166,014	80,613	84,588	165,201	41,361	46,633	87,994	5,806	1,106
" " 1880	80,134	84,667	164,801	80,497	84,832	165,329	41,754	46,899	88,653	6,289	1,052
I Vexjö stad år 1876	1,808	2,503	4,311	1,840	2,512	4,352	871	1,024	1,895	163	59
" " 1877	1,888	2,593	4,481	1,918	2,600	4,518	942	1,143	2,085	167	23
" " 1878	1,962	2,653	4,615	1,983	2,658	4,646	959	1,125	2,084	149	32
" " 1879	1,995	2,780	4,775	2,005	2,780	4,785	967	1,199	2,166	153	41
" " 1880	2,082	2,853	4,935	2,074	2,854	4,928	991	1,247	2,238	160	43
I hela länet år 1876	80,836	85,898	166,734	80,028	85,910	165,938	42,043	47,963	90,006	4,784	930
" " 1877	81,560	86,471	168,031	80,727	86,057	166,784	41,914	47,605	89,519	5,130	956
" " 1878	82,629	87,261	169,890	81,606	86,833	168,439	42,112	47,735	89,847	5,580	990
" " 1879	83,029	87,760	170,789	82,618	87,368	169,986	42,328	47,832	90,160	5,959	1,147
" " 1880	82,216	87,520	169,736	82,571	87,686	170,257	42,745	48,146	90,891	6,449	1,095

Tab. No 2.

ALLMÄNNA VÄGAR OCH SKJUTSNING I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1876—1880.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
Särskilda slag af vägar.	Längd af hvarje vägslag vid 1880 års slut.	Deraf under åren 1876—1880		Kostnad för under åren 1876—1880				Längd af indelade medskjutsanstalter försedda vägar vid 1880 års slut.	Skjutsanstalter (vid 1880 års slut)			
		fulländade och afsy- nade nya vägar.	omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.	fulländade nya vägar.		omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.			med entreprenad.		utan entreprenad.	
				Af statsmedel.	Af lands- tings el- ler kom- muners medel.	Af stats- medel.	Af lands- tings el- ler kom- muners medel.		Gästgif- verier.	Skjuts- stationer.		
	Mil.	Mil.	Mil.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Mil.	Antal.	Antal.	Antal.	
Å landsbygden:												
allmänna landsvägar	54	—	0·3	—	—	12,500	12,500	54	13	1) 6	9	
häradsvägar.....	176·7	0·7	—	—	—	—	—	101·07	6	1) 16	8	
sockenvägar.....	154·6	0·2	—	5,500	5,500	—	—	—	—	—	—	
I Vexjö stad.....	0·73	—	—	—	—	—	—	0·73	—	1	—	
Summa	386·21	0·9	0·3	5,500	5,500	12,500	12,500	155·80	19	23	17	
Skjutslegan per mil utgick vid 1880 års slut med:												
2·00 kronor, hvilket är <i>öfver</i> maximilegan enl. § 26 i Kgl. förordn. den 31 maj 1878									—	1) 1	—	
1·60 " { hvilket är <i>maximilega</i> , med entreprenadbidrag.....									16	18	—	
" " { hvilket är " <i>utan</i> "									3	1) 3	—	
1·30 " hvilket är <i>under</i> maximilega.....									—	1	—	
1·20 " hvilket är " "									—	—	17	
Summa skjutsanstalter									19	23	17	
									Kungs- och krono- skjuts 2).			
Antal utgångna hästar under år 1876									125	4,559	—	3,084
" " " 1877									160	4,397	—	2,800
" " " 1878									124	3,342	—	1,714
" " " 1879									87	2,521	—	1,607
" " " 1880									120	2,368	989	620
Summa hästar									616	17,187	989	9,825

Anm. 1) Deraf 1 jernvägsstation. — 2) Någon kungsskjuts har ej under ifrågavarande period utgått.

Tab. No 3.

HEMMAN OCH JORDLÄGENHETER SAMT STADSJORDAR M. M. I KRONOBERGS LÄN ÅR 1880.

1. Hemman och jordlägenheter af alla slag, efter olika natur.	2. Hemman.		4. Bruk- nings- delar.	7. A n t a l					10. Taxerings- värdet. Kronor.	
	Mantal			5. nybyggen.	6. jordtorp.	ryttare- soldat- och båtsmans- torp.	8. back- stugor.	9. andra lä- genheter.		
	oförmed- lade.	nuvarande.								
I. Landsbygden.										
A. Kronoegendomar.										
1) Under allmän disposition.										
a) Kungs- och kungsladugårdar samt säterier.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Boställen	157 $\frac{1}{2}$	108 $\frac{1}{2}$	187	—	304	10	191	11	2,313,200	
c) Hemman	204 $\frac{3}{4}$	122 $\frac{3}{4}$	261	—	367	5	181	4	2,432,800	
d) Nybyggen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
e) Jordlägenheter.....	—	—	—	—	5	—	—	19	43,200	
f) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
g) Verk och inrättningar.....	—	—	—	—	—	—	—	20	28,900	
2) Under enskild disposition.										
a) Säterier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Hemman	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	2	—	—	—	—	—	13,000	
c) Nybyggen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Jordlägenheter.....	1	—	—	—	1	—	—	20	56,400	
e) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	—	3	9,000	
f) Verk och inrättningar.....	—	—	—	—	—	—	—	4	6,000	
B. Skatteegendomar.										
a) Boställen	3	1 $\frac{1}{2}$	9	—	5	1	3	—	35,900	
b) Säterier	24 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$	36	—	129	13	76	—	615,200	
c) Hemman	2,544 $\frac{1}{2}$	1,760 $\frac{3}{4}$	9,850	—	4,687	1,083	3,417	155	42,474,650	
d) Jordlägenheter.....	—	—	—	—	20	—	—	276	694,100	
e) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	—	6	10,500	
f) Verk och inrättningar.....	—	—	—	—	—	—	—	359	996,700	
C. Frälseegendomar.										
a) Boställen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Säterier och ladugårdar.....	185 $\frac{1}{2}$	163 $\frac{1}{2}$	227	—	720	1	166	5	4,665,700	
c) Rå- och rörs- (insockne) hemman	73	47 $\frac{1}{2}$	87	—	110	17	17	—	1,244,000	
d) Hemman (utsockne)	880 $\frac{1}{2}$	585 $\frac{1}{2}$	2,378	—	1,388	349	973	62	13,833,150	
e) Jordlägenheter.....	—	—	—	—	8	—	—	36	77,200	
f) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	—	1	200	
g) Verk och inrättningar.....	—	—	—	—	—	—	—	208	1,292,100	
Summa	4,072 $\frac{3}{4}$	2,506 $\frac{1}{4}$	13,037	—	7,744	1,470	5,024	1,190	70,841,900	
II. Städerna.										
Hela antalet nybyggda bo- ningshus 1876—1880.					Tomter		Lägenheter.		Taxeringsvärdet	
	bebyggda.	obe- byggda.					af hus och tomter		af jordar.	
Vexjö	stad	55	—	—	130	102	167	3,609,550	460,000	
Ljungby	köping	13	—	—	40	79	—	176,400	—	
Summa		68	—	—	170	181	167	3,785,950	460,000	

Tab. No 4.

BRANDFÖRSÄKRINGS-INRÄTTNINGARNES VERKSAMHET I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1876—1880.

18

Kronobergs län.

Tab. No 4.

1. Inrättningens namn och verksamhetsområde.	2. År då verksamheten börjat.	3. Influtna försäkringsavgifter (eller utdebiterade belopp). 1876—1880.	4. Öfriga inkomster. 1876—1880.	5. Utbetalda brandskadeersättningar. 1876—1880.	6. Öfriga utgifter. 1876—1880.	7. Befintliga fonder eller tillgångar. 31/12 1880.	8. Försäkringsbelopp. 31/12 1880.	9. Utdebiteringsgrund. Utdebiterade öre för hvarje 100 kr. ansvarsbelopp.					10. Eldsvådor, för hvilka utbetalts ersättning under 1876—1880		11. Anmärknings.		
								100 kr. ansvarsbelopp.					för endast fast eller endast lös egendom.			för både fast och lös egendom.	
								1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	Antal.	Antal.			
1. Kronobergs läns brandstodsbolag (omfattar endast landsbygden).	Fast egendom	1843	Kr. 188,743 ⁶⁸	Kr. —	Kr. 154,388 ²⁹	Kr. 22,511 ²⁶	Kr. 11,844 ¹⁹	Kr. 29,036,120	Öre. 13	Öre. 11	Öre. 15	Öre. 18	Öre. 15	Antal. 63	} 77		
	Lös egendom	1801	99,680 ¹⁶	—	74,703 ⁵²	10,724 ⁹⁰	14,251 ⁷⁴	18,735,800	11	11	14	12	12	27			
2. Linneryds sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1840	4,463 ⁰⁰	—	3,501 ⁰⁰	37 ⁰⁰	} 1,014 ⁰⁰	} 841,250	—	—	—	4	45	—	} 3		
	Lös egendom	1840	1,360 ⁰⁰	—	1,372 ⁰⁰	37 ⁰⁰											730,420
3. Elmeboda sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	} 1846	1,274 ⁸⁴	—	1,293 ¹³	—	830 ⁵⁶	1,137,660	—	—	7 ⁵	—	4	1	} 2	1)	
	Lös egendom																—
4. Väckelsågs sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1855	379 ⁰⁰	54 ⁰⁰	—	6 ⁰⁰	592 ⁰⁰	266,840	—	—	5	5	5	—	—	—	
	Lös egendom	1855	287 ⁰⁰	41 ⁰⁰	—	2 ⁰⁰	473 ⁰⁰	204,560	—	—	5	5	5	—	—	—	
5. Tingsås sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1842	700 ⁰⁰	—	700 ⁰⁰	} 110 ⁸⁸	} —	341,150	—	25 ¹	—	—	—	1	} 2		
	Lös egendom	1842	684 ⁵⁰	—	648 ⁵⁰												—
6. Ljuders sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1866	356 ³⁵	51 ⁶⁰	1,170 ⁰⁰	38 ⁴⁰	—	178,174	20	—	—	—	—	—	1	2)	
	Lös egendom	1866	178 ¹⁷	25 ⁸¹	847 ⁴⁸	—	—	89,086	20	—	—	—	—	—	—	—	
7. Hälleberga sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1815	33 ³²	2,184 ³³	—	100 ⁰⁰	10,058 ⁵⁶	50,830	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Lös egendom	1867	—	—	—	—	6 ⁰⁹	235,030	—	—	—	—	—	—	—	—	
8. Lenhofda sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1827	—	—	—	—	—	100,200	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9. Vislanda pastorats brandstodsbolag.	Fast egendom	1861	985 ⁰⁰	—	994 ⁰⁰	30 ⁰⁰	} 3 ⁰⁰	} 370,000	—	10	—	—	2	—	—	—	
	Lös egendom	1861	741 ⁰⁰	—	676 ⁰⁰	23 ⁰⁰											340,000
10. Urshults sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1866	1,710 ⁰⁰	} 44 ⁰⁰	} 1,373 ⁰⁰	} 220 ⁰⁰	} 9,561 ⁰⁰	} 631,450	10	10	10	—	—	—	—	3)	
	Lös egendom	1866	685 ⁰⁰														—
11. Allmunderyds sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1865	1,938 ⁰⁵	} 992 ⁷⁰	} 185 ⁰⁰	} 224 ⁹⁹	} 4,896 ⁷²	} 398,480	10	10	10	10	10	—	—	—	
	Lös egendom	1865	1,552 ²⁸														—
12. Bergs sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1832	1,074 ⁰⁰	—	930 ⁰⁰	25 ⁰⁰	902 ⁰⁰	223,320	5	5	5	5	5	—	—	—	
	Lös egendom	1832	—	—	160 ⁰⁰	—	—	179,150	5	5	5	5	5	—	—	—	
13. Tolg och Tjureda socknars brandstodsbolag.	Fast egendom	1856	738 ⁰⁰	—	25 ⁰⁰	1,747 ⁰⁰	1,069 ⁰⁰	357,850	5	5	5	5	5	—	—	4)	
	Lös egendom	1856	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14. Berga sockens brandstodsbolag (innefattar Berga och en del af Dörarps socken).	Fast egendom	1852	2,128 ⁰⁰	—	510 ⁰⁰	42 ⁰⁰	1,140 ⁰⁰	647,000	—	4	10	10	10	—	} 5		
	Lös egendom	—	1,440 ⁰⁰	—	523 ⁷⁵	29 ⁰⁰	990 ⁰⁰	353,000	—	4	10	10	10	—			
15. Traheryds sockens brandstods-förening.	Fast egendom	1865	586 ⁵²	146 ⁶⁵	18 ⁰⁰	75 ⁰⁰	1,648 ⁴¹	623,009	5	5	5	5	5	—	} 1		
	Lös egendom	—	—	—	3 ²⁵	—	—	550,001	5	5	5	5	5	—			
16. Markaryds sockens brandstodsbolag (innefattar Markaryds och Hinnersyds socknar).	Fast egendom	1858	1,351 ⁰⁰	—	1,597 ⁰⁰	97 ⁰⁰	217 ⁰⁰	388,570	—	—	10	15	10	3	} 4		
	Lös egendom	—	1,103 ⁰⁰	—	1,211 ⁰⁰	97 ⁰⁰	259 ⁰⁰	426,620	—	—	10	5	10	1			
17. Hallaryds sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1871	3,185 ⁰⁰	170 ⁰⁰	2,557 ⁰⁰	119 ⁰⁰	2,552 ⁰⁰	289,600	20	20	20	20	20	1	—	—	
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. Angelstads sockens enskilda brandstodsbolag.	Fast egendom	—	—	—	566 ⁰⁰	—	1,196 ³⁷	—	—	—	—	—	—	2	—	5)	
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Anm. 1) Räkenskaper föres ej så, att särskilda uppgifter för fast och lös egendom kunna lemnas. — 2) Bolaget upplöstes 1876, då tillgångarne utgjorde 1,043 kronor 80 öre för fast och 521 kronor 90 öre för lös egendom. — 3) För bildande af en fond hafva från inrättningens början 1866 utdebiterats 10 öre för hvarje 100 kronors ansvarsbelopp, med hvilken debitering upphördes 1879. — 4) Under denna period hafva utdebiterats 50 öre för hvarje 1,000 kronors försäkringsvärde att dermed öka kassan, antingen eldsolycka sker eller ej. — 5) Den 17/3 1878 beslöts, att bolaget skulle upplösas under år 1880.

Tab. No 5.

FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER, SJUKKASSOR OCH DERMED JEMFÖRLIGA INRÄTTNINGAR I KRONBERGS LÄN ÅR 1880.

Tab. No 5.

1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.
				Stiftelsens år och dag.	Utdelning år 1880 till antal personer.				
A. Å landsbygden.									
1. Krigsmanna pensionskassa.	Understöd för soldater från Ekeberga socken samt Johanstorps, Vägershults och Åshults hemman i Lenhofda socken, hvilka blifvit eller blifva bleserade i krig, samt till stupade soldaters enkör eller, om sådana ej finnas, till andra fattiga i Ekeberga socken.	Kosta glasbruks egare.	1814 ¹⁰ / ₄	27	90	1,500	Kosta glasbruk, och utdelning sker efter bruksstyrelsens i samråd med kyrkoherdens och kyrkovårdars fattade beslut.		
2. Kosta sjukvårds- och begravningskassa.	Att hos delegare vid inträffande sjukdom eller dödsfall bereda understöd.	Kosta glasbruks intressenter.	1875 ¹¹ / ₄	2	40 ⁵⁰	2,683 ⁰⁸	En styrelse af 5 ledamöter, som delegarne vid årssammankomsten bland sig utse för följande kalenderår. Kyrkoherde och sexmän i Elghult samt egaren till Hofgårds säteri.	Pastor och kyrkovårdar i Slätt-hög.	1)
3. Marskogs hospitalshemman.	Att underhålla fem ärliga och oberyktade gamla pigor, som kunna för fattigdoms, ålders eller sjukdoms skull sig ej sjelfva uppehålla, förtjena eller nära.	Christina Gyllengrip.	1663 ²⁹ / ₇	5	—	—	Pastor och kyrkovårdar i Slätt-hög.		
4. Santesonska donationsfonden.	Att efter pastors och kyrkovårdars bepröfvande med räkntan understödja välkände fattige med värdet af 1 tunna spannmål.	Assessor och stadsphysicus A. Lorentz Santeson i Gefle.	1810 ⁷ / ₃	17	198 ⁴⁹	2,516 ⁶⁷	Kyrkoherden i Angelstad samt förenämnda församlingars kyrkovårdar och sexmän.		
5. Märta Ljungbergs donation.	Understöd till en fattig af conduite uti Sunnerbo härad blefven och boende samt sig skickligen ställande enka med 100 daler silfvermynt årligen samt i öfrigt till Angelstads, Ljungby och Kädda församlingars fattige.	Kommissarien Lars Jockenströms efterlemnade enka Märta Ljungberg.	1731 ¹² / ₂	De fattige in- om pa- stora- tet.	970	1,215 ⁵⁵	Kyrkoherden i Angelstad samt förenämnda församlingars kyrkovårdar och sexmän.		2)
6. Stockenbergiska donationen.	Att understödja någon fattig ståndsperson inom Annerstads socken.	V. häradshöfdingen J. A. Stockenberg.	1825 ²⁷ / ₁₁	1	37	Se anmärkningskolumnen.	Pastor i Annerstad och egaren af Bolmarö säteri.		3)
7. Lemchenska donationen.	Understöd åt sex af de mest behöfvande i Annerstads socken.	Brukspatronen J. H. Lemchen.	1820 ⁷ / ₁₂	6	90	1,500	Pastor och kyrkovårdar i Annerstads församling.		
8. Lemchenska pensionsinrättningen.	Att efter lottning mellan tre behöfvande utdelas till en af dem.	Densamme.	1827 ²⁰ / ₁₂	1	24	600	Desamme.		
9. Anderssonska donationen.	Bestämmas af Annerstads kommun.	Handl. J. P. Andersson.	1871 ¹¹ / ₁₁	—	—	1,007	Desamme.		4)
10. Do do.	Bestämmas af Torpa kommun.	Densamme.	1871 ¹¹ / ₁₁	—	—	263	Desamme.		5)
11. Åkerbrukskassan.	Att hindra förlust genom hagelskada inom Torpa kommun.	Komminister Johan Luud.	1819 ¹⁰ / ₁₀	1	184	3,685	Pastor i församlingen.		
12. Hallenbergiska donationen.	Att årligen utdela räntan till de fattige i Hallaryds socken.	Kanslirådet Jonas Hallenberg.	1834 ²⁰ / ₁₀	De fattige.	360	6,000	Hallaryds sockens kommunalnämnd.		
13. Ljungfeltiska donationen.	Kapitalet skall användas till uppförande af ett spannmålsmagasin.	Löjtn. E. Ljungfelt och hans fru Henriette Ljungfelt.	1828 ³ / ₃	—	—	666 ⁶⁷	Tutaryds sockens kommunalstyrelse.		
14. Videbäckiska donationen.	Till underhåll af sockenmagasin och fattighus räntan å 634 ⁹⁰ kr. » utdelning till de fattige räntan å 732 ¹⁶ kr. » kommissarier i församlingen räntan å 375 ⁰⁰ kr. » organist i do räntan å 375 ⁰⁰ kr. » orgeltrampare i do räntan å 50 ⁰⁰ kr.	Grosshandlanden J. Videbäck i Stockholm.	1837 ⁴ / ₁₁	—	—	2,476 ⁷⁶	Pastor och kyrkovårdarne i Tutaryds socken.		
15. Angelska donationen.	Understöd åt fattiga skolbarn.	Handlanden Angel i Ryssby.	1837	54	36	600	Pastor och kyrkovårdarne i Ryssby församling.		
16. Videbäckiska donationen.	Att utdela räntan å 225 kr. 50 öre till organisten i Ryssby och räntan å 135 kr. 25 öre till de fattige.	Grosshandlanden J. Videbäck i Stockholm.	1837 ¹ / ₁₁	—	8 ¹¹	360 ⁷⁵	Desamme.		
17. Ljungfeltiska donationen.	Kapitalet skall användas till uppförande och ordnande af ett spannmålsmagasin eller ock bibehållas orördt för everldelig tid och göras fruktbarande medelst utlåning mot ränta för att med densamma allöna lärare i en skola uteslutande för allmogens barn.	Löjtnanten E. Ljungfelt och hans fru Henriette Ljungfelt.	1828 ³⁰ / ₄	—	—	8,303 ⁷²	Tvenne af Ljungby församling utsedde förvaltare, som redovisa inför kommunalstämman.		
B. I Vexjö stad.									
1. Trolleska fonden.	Att lemna understöd åt studerande vid hufvudsakligen	Anna Trolle.	1610 ²⁷ / ₁	3	300	5,861	Vexjö stifts domkapitel.		
2. Brantingska fonden.	Vexjö, men jemväl Jönköpings allmänna läroverk.	Gabr. Branting.	1726 ⁵ / ₁₂	—	15	300	Do.		6)

Kronobergs län.

Tab. No 5. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning år 1880		7. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1880. Kronor.	8. Stiftelsen förvaltas af:	9. Anmärkn.
				till antal personer.	af nedanstående hela helopp. Kronor.			
3. Lindska fonden.		Måns Lind.	1730 ³¹ / ₂	—	9	180	Vexjö stifts domkapitel.	7)
4. Colliandro-Rogbergiska fonden.		Joh. Drysen m. fl.	1754 ¹¹ / ₁	—	10	200	D:o.	8)
5. Ternandro-Collianderska fonden.		Britta Colliandra.	1754 ²⁵ / ₅	1	15	500	D:o.	9)
6. Danielsonska fonden.		Joh. Danielson.	1784 ²³ / ₂	—	—	540	D:o.	10)
7. Rydéniska fonden.		Prosten Anders Rydén.	1805 ¹¹ / ₁₀	10	90	1,500	D:o.	11)
8. Sjögreiska fonden.		Domprosten Håkan Sjögren.	1806 ²⁴ / ₇	8	180	3,200	D:o.	12)
9. Ankarlooska fonden.		Kanslirådet D. G. Ankarloo.	1836 ³⁰ / ₁₁	2	150	2,947	D:o.	13)
10. Vidbeckska fonden.		Grosshandl. J. Vidbeck.	1837 ⁴ / ₁₁	5	45	914	D:o.	14)
11. Fröbergiska fonden.	Att lemna understöd åt studerande vid hufvudsakligen Vexjö, men jemväl Jönköpings allmänna läroverk.	Ekonomidirektör M. G. Fröberg.	1841 ³⁰ / ₈	1	150	3,450	D:o.	15)
12. Jubelfonden.		Professoren Nils Lindgren m. fl.	1844 ¹³ / ₇	5	750	14,707	D:o.	16)
13. Nilson-Aschanianska fonden.		Bergsrådet J. L. Aschan.	1850 ³⁰ / ₃	1	200	7,582	D:o.	17)
14. Öhrnbergiska fonden.		Kontraktsposten J. I. Öhrnberg.	1853 ¹⁷ / ₉	5	160	4,302	D:o.	18)
15. Villstadsfonden.		Kontraktsposten D. Nordin.	1853 ²⁸ / ₉	2	80	1,627	D:o.	19)
16. Eklundska fonden.		Grosshandl. G. Eklund.	1857 ³ / ₁₁	1	60	1,152	D:o.	20)
17. Palmqvistska fonden.		Prosten L. G. Palmqvist.	1869 ¹⁰ / ₇	4	120	2,206	D:o.	21)
18. Bolinska fonden.		Kontraktsposten S. G. Bolin.	1876 ²¹ / ₁₁	2	200	4,152	D:o.	22)
19. Profstilsfonden.		Lagmannen J. Bergengereutz m. fl.	1788 ¹¹ / ₁₁	4	7	125	D:o.	23)
20. Sjöbringiska fonden.	Att lemna belöningar åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Professoren P. Sjöbring.	1845 ¹⁷ / ₆	10	90	1,614	D:o.	24)
21. Nilson-Aschanianska fonden.		Bergsrådet J. L. Aschan.	1851 ⁷ / ₈	3	180	3,177	D:o.	25)
22. Rebecka Olofsdotters fond.		Bondekan Rebecka Olofsdotter.	1859 ⁷ / ₃	2	15	387	D:o.	26)
23. Sjögreiska apologistfonden.	Att aflöna läraren i en apologistklass vid Vexjö trivialskola.	Domprosten Håkan Sjögren.	1811 ²⁰ / ₁₁	1	342	6,000	D:o.	27)
24. Vexjö stifts prestfattigkassa.	Att lemna understöd åt äldre obefordrade prestmän m. m.	Stiftets presterskap genom årliga sammanskott.	—	4	857	28,925	D:o.	28)
25. Vexjö stifts bibelsällskaps fond.	Att befämja bibelspridning.	Stiftets presterskap m. fl.	—	—	—	7,014	D:o.	29)
26. Bonde-Humeriska pensionsfonden.	Att lemna understöd åt hufvudsakligen enkör eller barn efter prester.	Okänd.	1818 ¹⁴ / ₇	4	50	1,262	D:o.	30)
27. Öhrnbergiska fonden.	Att lemna understöd åt prestenkor eller prestbarn.	Kontraktsposten J. I. Öhrnberg.	1853 ¹⁷ / ₉	20	220	4,553	D:o.	31)
28. Villstadsfonden.	D:o d:o.	Kontraktsposten D. Nordin.	1853 ²⁸ / ₉	9	90	1,632	D:o.	32)
29. Vexjö stifts enkehjelpsfond.	D:o d:o.	Stiftets presterskap.	1867 ²⁹ / ₆	84	3,972	24,182	D:o.	33)
30. Hederstieruska pensionsfonden.	D:o d:o.	Onämnd.	1872 ²⁵ / ₆	2	50	1,000	D:o.	34)
31. Clarinska fonden.	Att lemna understöd åt nyordinerade prestmän.	Komministern J. H. Clarin.	1876 ²⁵ / ₉	2	200	11,715	D:o.	35)
32. Biskop Hultmans fond.	D:o d:o.	Kapten A. Nordensköld och hans hustru Agnes Nordensköld, född Hultman.	1879 ²⁷ / ₈	1	250	5,262	D:o.	36)
33. Brantingska matstipendiet.		Landskamrer G. Branting.	1726 ⁹ / ₁₂	7	52.57	1,050	Vexjö läroverkskollegium.	37)
34. Fonténska stipendiet.		P. Fontén och Helena Christina Hahn.	1779 ⁹ / ₃	1	36	790	D:o.	38)
35. Carlssonska stipendiefonden.		J. Carlsson och Sigrid Svensdotter.	1794 ²⁵ / ₈	2	10	166.67	D:o.	39)
36. Ekedahlska stipendiefonden.	Att lemna understöd åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Per Ekedahl Larsson.	1797 ³¹ / ₁	—	—	186.67	D:o.	40)
37. Undénska stipendiefonden.		Handl. Anders Undén Es:son.	1837 ²¹ / ₂	1	90	1,571.25	D:o.	41)
38. Burmanska stipendiefonden.		Vice häradshöfd. G. Burman.	1851 ²⁸ / ₂	—	—	3,000	D:o.	42)
39. Aurora Bergs fond.		Mamsell Aurora Bergs sterbhus.	1871 ²⁷ / ₃	1	30	676.35	D:o.	43)
40. Törnbomska donationen.		Ritläraren R. Törnbom.	1872 ²⁹ / ₇	—	—	778.95	D:o.	44)
41. Forsanderska premiefonden.		Domkyrkosysslomannen J. Forsanders sterbhus.	1866 ⁷ / ₆	—	—	2,200	D:o.	45)
42. von Otterska premiefonden.	Att lemna belöningar åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Lagmannen C. von Otters sterbhus.	1870 ¹³ / ₆	2	25	557	D:o.	46)
43. Linnéanska premiefonden.		Biskop H. G. Hultman m. fl.	1878 ³¹ / ₁₀	9	154.80	3,476.45	D:o.	47)
44. Sjögreiska odisponerade fonden.	»Sådana pios usus, som de utsedde förvaltarna anse allra mest, längst och säkrast lända till den store Gudens ära, dess församlings förmån och fäderneslandets gagn och bästa».	Domprosten Håkan Sjögren.	1806 ²⁴ / ₇	4	970.20	40,005.81	Biskopen och domprosten i Vexjö samt lektorn G. F. Korén. Då en af förvaltarna afgår, egn enligt stiftelsen de två öfrige att utse den tredje.	48)

45. Fjerde novemberfonden.	Att lemna understöd åt pauvres honteux i Vexjö.		1864 ⁴ / ₁₁	3	90	1,503 ⁸⁵	Vexjö stads drätselkammare.	16)
46. Baron C. von Otters fond.	D:o d:o.	Lagmannen, baron C. von Otters sterbhus.	1870 ³ / ₆	3	60	1,000	D:o d:o.	
47. Handlanden G. F. Eklunds fond.	D:o d:o.	Handlanden G. F. Eklundh.	1874 ²³ / ₇	20	600	10,000	D:o d:o.	
48. Konsul Vittlocks understödsfond.	D:o d:o.	Doktor J. A. Vittlock.	1876 ¹⁴ / ₁₂	10	360	6,000	D:o d:o.	
49. Fröken Anna Munthes fond.	D:o d:o.	Fru Nanny Vittlock.	1877 ¹⁷ / ₁₂					
50. Vexjö arbetareförenings lifräntefond.	Att af årliga räntan bilda lifränteinsatser åt barn.	Landshöfding G. Munthe.	1877 ⁹ / ₆	1	60	1,000	D:o d:o.	
51. Drottning Josefina-räddning- anstalt för vanvårdade barn	Att bereda vård, uppfostran och förbättring åt fattiga, vilseförda eller moraliskt vårdslösa barn.	Vexjö numera upplösta arbetareförening.	1876 ⁷ / ₂	1	25	702 ⁴⁹	D:o d:o.	
52. Sjögrenska donationen.	Att befämja folkundervisningen.	Landshöfding, greve C. Mörner m. fl.	1847 ¹ / ₁₁	28	1,650	32 006 ¹⁵	Af delegarne vald styrelse.	17)
53. Hillerska donationen.	Att användas för stadens flickskola.	Domprosten Håkan Sjögren.	1806 ²⁴ / ₇	—	700 ⁵⁰	11,665	Skolrådet i Vexjö.	18)
54. Vieslanderska donationen.	Att befämja folkundervisningen.	Överfältläkaren, dr Lars Erik Hillers.	1846 ¹⁴ / ₁₀	—	208	3,466 ⁸⁷	D:o d:o.	19)
55. Fröken Lotten Mörners fond	Att bilda en fond till ordnande af hushållsskola i samband med flickskola i Vexjö.	Enkefru Christina Vieslander.	1859 ¹⁴ / ₁₂	—	480	8,000	D:o d:o.	20)
56. Vahlqvist-Hoffmanska donationen.	Att användas till belöningar åt lärjungar vid Vexjö stads söndagsskola.	Fröken Lotten Mörner.	1879	—	—	3,000	D:o d:o.	
57. Barnhemmet i Vexjö.	Flickors uppfostran till tjänarinnor.	Rådmanen J. Vahlqvist.	26 ⁷ / ₇ o. 31 ⁷ / ₇	20	60	1,000	Direktionen för Vexjö stads söndagsskola.	
		Fröken Valborg Gyllenkrok m. fl.	1856 ¹¹ / ₄	10	1,644	7,700	En styrelse, bestående af fyra fruntimmer.	

A n m ä r k n i n g a r .

1) Inträde i kassan står öppet för en hvar frisk och välfrejdad person, boende å Kosta och Johanstorps glasbruk samt å underlydande hemman, torp och lägenheter. — 2) Donationen består af rusthållet nr 59 Ljungby klockaregård och Södregård $\frac{1}{4}$ mantal samt rusthållsheimanet Ularp Södregård $\frac{1}{4}$ mtl jemte dertill hörande augment af $\frac{1}{2}$ mtl Ularp Södregård och $\frac{1}{2}$ mtl Dragaryd Arvidsgård samt Ljungby Eskilsgårds qvarn, som står på klockaregårdens egor. — 3) Donationen består af frälseräntan från $\frac{1}{4}$ mtl Hallarp Södregård i Annerstads socken. — 4) Utdelning får ej ega rum förrän kapitalet uppgår till 10,000 kronor. — 5) D:o d:o till 5,000 kronor. — 6) Fonden består af en frälseränta, som årligen utgår med 15 kronor. — 7) Fonden består af en frälseränta, som årligen utgår med 9 kronor. — 8) Fonden består af en frälseränta,

som årligen utgår med 10 kronor. — 9) Fonden består af en frälseränta, som årligen utgår med 27 kronor. — 10) Af utdelade beloppet hafva 120 kronor såsom orationsspensier tilldelats lärare vid Vexjö och Jönköpings läroverk, som i stiftelsen ega del. — 11) Årliga tillskott för enkehjulsutdelningen. — 12) Fonden består af två frälseräntor, som årligen utgå med 14 kubikfot spannmål och 20 \mathcal{E} smör. — 13) Fonden består af två frälseräntor, som årligen utgå med 39 kr. 50 öre. — 14) Donationen ännu ej utfallen. — 15) Donationen ännu ej utfallen. — 16) Fonden bildad genom frivilliga sammanskott. — 17) Fonden bildad dels genom understöd af länets sparbank samt genom frivilliga sammanskott och dels af delegarnes inträdesavgifter. — 18) Räntan användes att betäcka en del af stadens utgifter för folkskolan. — 19) D:o d:o. — 20) D:o d:o.

